

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**EVANGE=||LIA || QVAE CONSVETO || MORE DOMINICIS ET ||
alijs Festis diebus in Eccle-||sia leguntur**

Aemilius, Georg

COLONIAE, 1555

Secvnda Pars Evangeliorvm Aestivalis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69317](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69317)

SECUNDA PARS

EVANGELIORVM AESTIVALIS.

DOMINICA PASCHAE, VEL RESURRE-
CTIONIS CHRISTI.

EVANGELIVM MARCI VLTIMO.

ARGVMENTVM.

*Ad tumulum Christi portant unguenta Mariae;
Angelus ad uitam sed redijisse monet.*

Abbata transferant depulsis
prima tenebris,
Cum simili studio tres conue-
nere Mariae,
Magdalis, et Iocobi coniūx
Salomaeq; sorores:
Emeruntq; bonis spirantia
Aromata succis,

Scilicet ut Christi uenientes membra perungant,

E 4 Defun

EVANGELIA

De functoq; suum Domino testentur amorem.
 Iamq; dies exortus erat post Sabbata primus,
 Atq; nouum radios spargebat mane rubentes.
 Protinus ad Christi ueniunt monumenta Maria,
 Sole recens orto, primæ sub tempora lucis.
 Dumq; uiam faciunt, inter se hæc uerba loquuntur:
 Pondera quis nobis lapidis tam uasta reuoluet?
 Qui super impositus clausi tegit ora sepulchri.
 Hinc ubi respiciunt oculo propiore, reuulsum
 Agnoscunt lapidem tumulo saxumq; remotum.
 Nam prægrandis erat, grauitate immobilis ipsa.
 Protinus ingressæ uacuum subiere sepulchrum,
 Spemq; metumq; inter dubiæ lachrymisq; fluentes.
 Hic uerò æthereum Iuuenem uidere sedentem,
 Vestibus indutum niueis, uultuq; decorum,
 Cuius ab ore nitor splendebat fulguris instar,
 Obstupuere nouis muliebria pectora uisis:
 Nec fugisse retro, nec processisse licebat,
 Sed pauide hærebant, gelidus formidine sanguis
 Congelat, & pallor defecta per ora cucurrit.
 Angelus hinc dictis animos solatur & inquit:
 Ponite sollicitum Mulieres corde timorem,
 Queritis hic positum Nazarei corpus Iesu,
 Qui cruce substinuit mortem suspensus acerbam
 Surrexit

DOMINICALIA.

Surrexit tumulo uerè rediuiuus, & ecce
Hic locus est, in quo posuerunt corpus amici,
Sed uirtute Dei superas reuocatus in auras
Viuit, & hîc illum non lumina uestra uidebunt.
Ite igitur celeres, & nuncia grata referte
Discipulis, Petroq; simul, quod uiuat Iesus:
Præuius hic uobis Galilæis ibit in oris:
Hîc illum dabitur præsentî cernere uultu,
Sicut adhuc uiuens prædixerat antea uobis.
Talibus auditis celes monumenta relinquunt:
Pectora namq; ingens muliebria terror habebat,
Nec trepidæ audebant cuiquam sibi uisa referre,
Sed tacite perguntq; domum, socijsq; propinquât.

FERIA SECUNDA PASCHAE.

EVANGELIUM LVCAE XXIII.

ARGVMENTVM.

Discipulis Christus se iungit euntibus Emaus:
Fractura panis noscitur esse Deus.

ORta resurgentis fuerat lux conscia Christi,
Lucidus et primo fulgebat Phœbus in ortu,
Cum duo discipuli castrum petiere propinquum,
Triginta stadijs quod bis distabat ab urbe:
Nomine dixerunt ueteres Emaunta coloni.
Iamq; iter ingressi uarias miscere loquelas

E S Incipi-

EVANGELIA

Incipiunt, illis secum de rebus agentes,
 Præteritis factæ fuerant quæ nempe diebus.
 Talia dum tractant miscentes uerba uicissim,
 Ecce propinquauit tanquam peregrinus Iesus
 Namq; uiatoris faciem cultumq; gerebat.
 Dexterâ portabat baculum, crinesq; galerum,
 Lineaq; indutum uelabant pallia corpus.
 Sic aderat, iunctusq; uiam carpebat eandem:
 Nec tamen agnouere Deum, sed clausa manebant
 Lumina, ne scirent, quæ post ad aperta fuerunt.
 Ille salutato compellat talibus ultro:
 Dicite sermones quos hîc agitis amici?
 Quid ue adeò tristes suspiria crebra mouetis?
 Arguit occultum facies nam uestra dolorem.
 Nomine tunc unus Cleophas sic rettulit illi:
 Tu'ne igitur Solyma sic es peregrinus in urbe,

Solu

DOMINICALIA.

Solus ut ignores, paucis quæ facta diebus
Ille refert: quæ facta uiri? narrate precamur.
Respondet Cleophas: Christum narramus Iesum,
Urbe Nazaraea genitum, magnumq; Prophetam,
Insignem factiq; simul uerbisq; potentem,
Cui Deus ipse aderat præsens, hominesq; fauebant.
Hunc nostri procures, quibus & commissa sacrorum
Cura, sacerdotes odijs immanibus acti
Damnauere nihil meritum, mortiq; dederunt
In cruce suffixum latrones inter iniquos:
At nos Discipuli dudum sperauimus, illum
Esse redempturum genus Israhelis ab omni
Pondere, celestisq; daturum Regna salutis.
Et iam tertia lux hodie processit ab illo
Tempore, quo Solymis hæc omnia facta fuerunt,
Nec tamen amissi spes redditur ulla Magistri.
Quamlibet è nostra mulieres gente pauorem
Incussere nouum, nobis miranda ferentes:
Namq; ubi sub prima petiissent luce sepulchrum,
Membra perunctura Domini, ne tæbe perirent,
In tumulo corpus non inuenere iacentis.
Ad nos continuo redeunt, & nuncia portant:
Angelicos uultus ibi se uidisse, loquentes
Vincere Dominum, tumulo cum morte relicto.

Mox

EVANGELIA

Mox abiire aliqui nostrum monumenta petentes,
 Omniaq; inueniunt, mulierum uoce relata
 Ceu fuerant, sed non Dominum uidere cupitum.
 Finierat Cleophas, tum sic respondit Iesus:
 O nimium stulti, predictaq; credere tardi
 Omnia, quae prisci quondam cecinere Propheta.
 Nonne pati Christum casus peroportuit illos?
 Perq; crucis mortem laudes intrare perennes!
 Protinus incipiens antiqui Oracula Moysae,
 Atq; Prophetarum de sese arcana reclusit,
 Scripturae sensum referans sermone latentem.
 Talia dum loquitur mirantibus inter eundum,
 Detinet arrectas uerbisq; potentibus aures,
 Interea, quò cursus erat, Castella propinquant,
 Tempus & hospicii festis iam tecta subire,
 Ille uiris coram simulat se longius ire.
 Detinuere tamen blandis sermonibus ipsum,
 Atq; unum cogunt gemini, sic uoce loquentes:
 Hac age nocte mane nobiscum chare Magister,
 Quisquis es, hospitioq; libens succede rogatus:
 Vespera namq; diem ueniens inclinat in undas
 Hesperias, caliq; micant orientia signa,
 Quae tenebras secum referunt noctemq; profundam.
 Concessit uotis, pariterq; intrauit Iesus

Hospitij

DOMINICALIA.

Hospicij tectum, simulans se uelle manere.
Excipit ingressos hospes sermone benigno,
Iam pedibus lotis mensa considerare iussit,
Vespertina cibus apponens fercula lautis.
Hic ubi cum socijs iam discubisset Iesus,
Accepit panem digitis de more prehensum,
Et solitis orans benedixit uocibus illum:
Inde manu frangens socios diuisit in ambos,
In quorum medio prælatus honore sedebat.
Tunc oculi patuere uiris, Christumq; repente
Agnouere, leues ille euanescebat in auras,
Talia dicentes medio & sermone relinquit:
Nonne cor ardebat nostrum, cum diceret ante
Talia, scripturas sensumq; aperiret in omnes,
Erudiens doctis sermonibus inter eundum.
Nec mora surgentes mox hospita tecta relinquunt,
Correptaq; uia Solymam properanter in urbem
Festinant, socijs cupidi, quæ uisa, referre.
Inuenere pios uno sub limine fratres.
Vno bis senos minus, & quæ cætera turba
Illis unanimi studio coniuncta manebat.
Hic socijs narrant alij uenientibus omnes,
Surrexisse suo rediuiuum corpore Christum,
Atq; Petro uisum per florida rura Symoni.

EVANGELIA

Ast illi incipiunt rursus narrare diei
Præteritæ casum, Dominus quo uisus & ipsi,
Viq; illum agnorint fractura panis: at ille
Fugerit aërias subito dilapsus in auras.
Talibus auditis animi spes maior inhaesit
Omnibus, & letam pertentant gaudia mentem.

FERIA TERTIA PASCHÆ.

EVANGELIUM LVCAE XXIIII

ARGVMENTVM.

Christus adest socijs, iterū sua corpora monstrans
Insper ex asso fercula pisce capit.

Talia Discipuli dum leta uoce loquuntur,
Constitit in medio Christus pacēq; precatur.
Obstupere animi subito terrore pauentes,
Et se non Dominum sed spectra uidere putabant.
Protinus incertos sic est offatus iesus:

Peſſora

DOMINICALIA.

Pectora quid uano turbantur uestra pauore?
Falsaq; delusas cur uexat opinio mentes?
Aspicite en lato transfixas uulnere palmas,
Et quæ clauorum retinent uestigia plantas:
Nec dubitate magis, sed me cognoscite uero
Corpore, quo passusq; fui, uitamq; recepi.
At mea si nondum uobis presentia constat,
Tangite me digitis, & lumine cernite certo:
Hic ego sum uerè, nec uos phantasmata ludunt.
Spiritus haud carnem, uestitaq; carnibus ossa
Obtinet, hic coram me sicut habere uidetis.
Ista manus dicens cœpit monstrare pedesq;
Et contrectandos in corpore præbuit artus.
Quamlibet, at cernunt oculis, tanguntq; lacertis
Discipuli Dominum, capiunt uocemq; loquentis:
Attamen incerti dubitant, sic gaudia mentes
Spemq; metumq; inter dubias hinc inde trahebat.
Omnia mirantur, nequeunt explere tuendo
Lumina, uel certo moniti consistere sensu.
Tunc malè credentes iterum compellat Iesus,
Reliquias mensarum aliquas hic nunquid habetis?
Ipse quibus sedare famem & me pascere possim,
Ne modo uiuentem, quoq; sed spectetis edentem.
Protinus assato partem de pisce ferentes

Apponunt

E V A N G E L I A

Apponunt Domino, mellisq; liquentia dona.
 Accipit ille dapes, comeditq; uidentibus ipsis:
 Tum demum firmata magis praeordia credunt.
 Hinc ubi pulsa fames, iterum sic coepit ad illos:
 Hec ea sunt, uobis quae saepius antè loquebar,
 Viuere uobiscum dum me mea fata sinebant:
 Si non uecordes animi, meminisse potestis,
 Omnia sic factis impleri rebus oportet,
 Quae digito Moyse de me conscripta fuerunt,
 Quaeq; Deo pleni quondam cecinere Prophetae,
 Et Iessea sacro sonuerunt carmina plectro.
 Iamq; patefaciens scripturae sensa latentis
 Erudijt socios, lumenq; infudit eorum
 Mentibus, ut uero possent comprehendere sensu
 Praescia dicta Patrum, tum sic ait orsus ad illos:
 Proditæ sic scriptis prædictaq; cuncta fuerunt,
 In me Discipuli, quæ iam perfecta uidetis.
 Sic Christum decuitq; pati, mortemq; subire,
 Rursus & in uitam terna post luce reuerti,
 Victorem tristisq; Erebi, mortisq; nefandæ:
 Vnde sub illius doceatur nomine passim
 Vera salus, uestræ per cognita crimina culpe
 Cuncta remittuntur quæ confidentibus illi.
 Istaq; uulganda est gentes Doctrina per omnes,

A

Q

DOMINICALIA.

*Quæ Solyma incipiens totum prodibit in Orbem,
Vestraq; uox socij fines exhibit in omnes.*

DOMINICA QVASI MODO GENITI.
EVANGELIVM IOANNIS XX.

ARGVMENTVM.

*Discipulis clausis foribus se ostendit Iesus,
Antè negat uerum, quàm uidet, esse Thomas.*

Sabbata lux sero se uestpere præcipitarat,
Clarus & Eoa surgebat Lucifer unda,
Cum foribus clausis animo trepidante sederent
Discipuli casum Domini mortemq; gementes,
Gentis & ingratae furias iramq; timentes.
Ecce uenit Christus medioq; ingressus eorum
Constitit, & pacem socijs de more precatur.
Inde manus monstrans & saucia pectora ferro
Se iubet agnosci, reducemq; à funere credi.

F Discipuli

E V A N G E L I A

Discipuli gaudent, Domini manifesta uidentes
 Corpora, nec dubitant ueros se cernere uultus,
 Ille iterum linguam tali sermone resoluit:
 Pax pia sit uobis & mens tranquilla precamur,
 Sicut ab excelsa Genitor me misit Olympo,
 Sic ego uos etiam facienda ad munera mitto.
 Protinus in uultus animam sufflauit, & inquit
 Accipite en sacrum caelestia munera flamen,
 Progrediens nostro qui Spiritus exit ab ore,
 Ille animos firmet ducatq; per omnia uestros.
 Quorumcunq; remiseritis peccata per orbem,
 His etiam caeli super arce remissa manebunt:
 Crimina sed quorum contra retinebitis ipsi,
 Illa retenta polo, nec condonata manebunt.

Talia cum fierent, Thomas non adfuit illis,
 A gemino partu Didymi qui nomen habebat.
 Vnanimis ergo socij dixere reuerso:
 Vidimus hic uiuum Dominum, nobisq; loquentem.
 Non habet ille fidem, sed contra talibus inquit:
 Ni uideam lato transfossas uulnere palmas,
 Clauorumq; simul digitis uestigia tangam,
 Et latus attrectem transfixum cuspide longa,
 Credere non possum, quae uos mihi uerba referitis.
 Iamq; dies octo fuerant post illa peracti,

Discipuli

DOMINICALIA.

Discipuli quando rursus, uelut antè, sedebant
Coniuncti laribus, Dydimusq; interfuit illis.
En iterum foribus clausis intrauit Iesus,
Præbuit & sese manifesta in luce uidendum,
Corpore conspicuo medio stans agmine latus:
Pax iterum dixit uobis sit læta, sodales.
Protinus ad Thomam sese conuertit, & illi
Talia præ reliquis claro sermone profatur:
Huc ades ô animi uecors & credere deses,
Huc ades, & nostro digitos in uulnere ponens,
Aspice transfixas clauorum cuspide palmas,
Et lateris cernas manantem sanguine fossam,
Quæq; uides attinge simul, certusq; Magistrum
Surrexisse tuum, iam noli incredulus esse.
Pœnitet erroris Didymum, culpamq; fatetur,
Vixq; potest talem trepidans depromere uocem:
Tu Deus es Dominusq; meus Saluator Iesu,
Peccatis ignosce meis, culpamq; remittas,
Quam nimium dubitans infirmo corde peregi.
Post modò sed mutatus ero. Respondit Iesus:
Iam quia uidisti Thomam, nunc credere demum
Incipis: at credunt qui non sibi uisa beati
Contentiq; manent uerbo, quod fallere nescit.
Signa quidè peragens quàm plurima fecit Iesus
E 2 Conspetus

EVANGELIA

Conspēctu in medio socijsq; uidentibus ipsis,
Omnia præsenti quæ non sunt scripta libello:
Nam numero uincunt gestarum & pondere rerū,
Hæc autem dedimus comprehensa uolumine certo,
Ut credant homines Iesum cognomine Christum
Esse Dei ueram sobolem par numen habentem,
Autorem cunctiq; boni, nostræq; salutis.
Saluifico cuius quicumq; in nomine credent,
Præmia saluati uitæ cælestis habebunt.

DOMINICA MISERICORDIA DOMINI

EVANGELIUM IOANNIS X.

ARGUMENTVM.

Pastorem se Christus ait, qui ponere uitam
Pro grege sit promptus, tum bene noscat oues.

Discipulis plebiq; loquens sic dixit Iesus:
Sū bonus et fido uigilans in pectore Pastor,
Commissumq;

DOMINICALIA.

Commissumq; gregem summo complector amore.
Non dubitat uitæ discrimen adire fidelis
Propter oues pastor, pulchræq; occumbere morti,
Si modò possit eas proprio defendere leiho.
Conductus precio sed mercenarius alter,
Cuius oues non sunt propriæ, cùm cernit atrocem
Aduentare lupum, non contrà obsistit eundo,
Nec uel saxa capit manibus, uel robora clauæ,
Sed fugitiuus oues miseræ in morte relinquit,
Consuluisse sibi trepido non suetus ouili:
Dispergitq; gregem lupus, exercetq; rapinam,
Innocuas lacerans crudeli fauce bidentes:
Arripit ille fugam, quoniam mercede paratus
Est tantum, uero nec ouilia curat amore.
Ast ego sum uerè pastor bonus atq; fidelis,
Pro grege nec dubito charam profundere uitam.
Sicut oues cognosco meas, sic noscor ab illis:
Vtq; pater nouit natum, natusq; parentem,
Sic quoq; me nouere greges, nouere parentem,
Pro quibus occumbo moriens, animamq; relinquo.
Hæc alia sunt preter oues, non huius ouilis:
Quas etiam errantes ad recta reducere oportet,
Vt uocem accipiantq; meam, teneantq; fideles:
Vnus erit tum pastor, & unum fiet ouile.

EVANGELIA
DOMINICA IUBILATE.
EVANGELIUM IOANNIS XVI.

ARGUMENTVM.

Discessum super Astra suum prædicit Iesus,
Venturam socijs tristitiamq; canit.

Discipulis quodam sic tempore dixit Iesus,
Tempore me paruo iam non cernetis amici
Atq; iterum paruo rursus, uelut antè, uidebor:
Hinc quia discedens ad summum uado parentem.
Dixerunt aliqui: Quæ sunt hæc uerba loquentis?
Quòd modicum dicit uestrùm me nemo uidebit.
Atq; iterum modicum me lumina uestra uidebunt,
Quandoquidem summum uadens accedo parentem.
Talia dicentes tacitè cognouit Iesus,
Quodq; sui uellent sermonis querere sensum:
Propterea uerbis præuenit talibus ipsos:

Queritis

DOMINICALIA.

Queritis inter uos cupidi cognoscere, uerba
Quid sibi nostra uelint: modico quòd tempore dixi
Me non cernendum, rursus modicoq; uidendum.
Obscuro uobis sunt ista recondita sensu,
Credite quæ dico: nec enim mihi fallere fas est:
Talia cùm fient, mœsto plorabitis ore,
Perq; fluent uestros lachrymarum flumina uultus.
Interea letus celebrabit gaudia mundus,
Dum uos tristitiam deiecto corde feretis:
Dulcia sed uestros mutabunt gaudia luctus.
Candidus & rursus ueniet post nubila Phœbus.
Fœmina quando subit duri discrimina partus,
Tristitia premitur, quòd uenerit hora pericli:
Sed puerum postquàm peperit, uinctisq; soluta est
Ipsa puerperij mutato pectore gaudet:
Nec meminit duri, quem senserat antè, doloris,
Letitia perfusa noua, quòd natus in orbem
Est homo, uitales tangens feliciter auras.
Maxima maternam pertentant gaudia mentem:
Sic uos tristitia qui nunc graue pondus habetis
Nomine proq; meo casus toleratis iniquo,
Gaudia post tantos capietis læta labores:
Tunc ego uos iterum præsens (mea turba) uidebo,
Læticiaq; animos uestros complebo perenni.

EVANGELIA

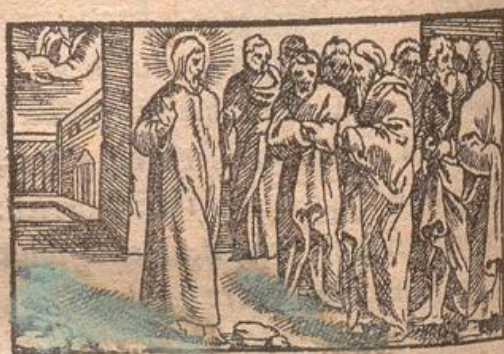
Nullas erit qui uestra nocens tum gaudia tollat.
Tunc erit illa dies non ampliùs ulla rogandi,
Omnia nam per uos, quæ nunc ignota, scietis.

DOMINICA CANTATE.

EVANGELIUM IOANNIS XVI.

ARGUMENTVM.

Consolatorem hinc abiens promittit Iesus:
Arguet & mundum de quibus ille monet.

Nunc ego discedēs ad summū uado pateri,
Qui prius è celo mundi me misit in orbem:
Quoq; abeam uestrū me non interrogat ullus,
Sed quoniam uobis hæc sum modò uerba locutus,
Pectore mæsticiam capitis, uanumq; timorem,
Ignari sortisq; meæ, uestrūq; bonorum.
Propterea uerè dico, testorq; fidelis,
Expedit hoc uestræ, quòd ego discedo, salutis:

Nam

DOMINICALIA.

Nam si non iëro, poterit non ille uenire
Solator, toties uobis promissus ab alto:
Sin abeam uerò, ueniens super æthera mittam
Illum continuò uobis bona summa ferentem.
Ergo ubi de celo ueniet demissus in orbem,
Arguet ingratum triplici de crimine mundum:
Vt de peccato, quoniam non creditur in me:
Et de iusticia, ad summum quia uado parentem,
Posthàc in mundo nec me, uelut antè, uidetis
Tum de Iudicio, mundi quia cum grege princens
Ipse suo iam tum est nigrum damnatus ad Orcum
Præterea uobis memorem quæ, multa supersunt:
Omnia sed uideo iam non portare potestis.
Spiritus at ueri cùm uenerit, ille docebit
Omnia uos, ueriq; uias traducet in omnes:
Non etenim de se quæ proferet, ille loquetur,
Sed mandata sibi cæloq; audita retexet,
Et uentura canet uobis casusq; futuros:
Idem etiam toto me glorificabit in orbe,
Accipietq; meo, uobis quæ nunciet, ore.
Omnia quæ Genitoris habet suprema potestas,
Hæc mea sunt etiam, sine me nil possidet ille:
Propterea dixi, quòd Spiritus omnia de me
Accipiet, uobis & nuncius illa sonabit.

F S DOMI-

EVANGELIA

DOMINICA VOCEM IOCVNDITATIS.

EVANGELIVM IOANNIS XVI.

ARGVMENTVM.

Nomine cuncta tuo uis nos à patre rogare,
Certaq; quæ petimus, Christe futura doces.

Discipulis aliquando suis sic dixit Iesus:
Polliceor sanctè uobis, iuroq; parentem,
In quæcunq; meo poscetis nomine summum,
Illa dabit uobis, nec uos spes irrita fallat.
Hactenus haud aliquid petistis nomine nostro,
Poscite nunc igitur, certoq; petita feretis,
Vt perfecta animi reddantur gaudia uestri.
Hactenus obscuro ueluti proueria sensu
Diximus, & uestras latuerunt omnia mentes:
Adueniet tempus, cum non proueria dicam,
Sed manifesta loquar de summo nuncia patre,

DOMINICALIA.

Ma luce meo sub nomine cuncta petetis.
Non ego nunc dico, me supplice uoce parentem
Esse rogaturum pro uobis, nilq; necesse est.
Namq; meus Genitor summo uos ante fauore
Diligit, & patrio plus quam dignatur amore,
Propterea quod me uenerati semper amastis,
Pectore credentes firmo, passimq; docentes
Me uenisse polo, summi natumq; parentis
Exiuisse sinu, genus ut mortale reducam
Aetheris ad sedes prauae de carcere mundi,
Restituens uerae credentia corda saluti.

IN DIE ASCENSIONIS IESU CHRISTI.

EVANGELIUM MARCI XVI.

ARGUMENTVM.

Discipuli à Christo totum mittuntur in orbem:
Ille sed ascendens sydera summa petit.

Et

EVANGELIA

ET iam finis erat, confectaꝫ meta laborum,
 Discipulis mensa cū forte sedentibus una
 Bis senis uno minꝫ apparet Iesus,
 Increpitans paruamꝫ fidem, cordisꝫ tenacem
 Duriciam, multis quod credere non uoluisent,
 Qui dominum reducem uenisse à morte ferebant,
 Talia postremo dixit sermone locutus:
 Ite per immensum quacunꝫ habitabilis, orbem,
 Atꝫ Euangelium gentes efferte per omnes,
 Quas Deus ut mundum possent habitare creauit,
 Quisquis crediderit sacraꝫ lauabitur unda,
 Hunc æterna salus & calica uita manebit.
 Verū crediderit qui non, damnatus ad Orcum
 Perferet æterni stimulos flammæꝫ doloris.
 Talia credentes uerò iam signa sequentur:
 Nominis eiꝫcient nostri uirtute malignos
 Demonas, & linguis quas non didicere loquẽtur
 Serpentes abigent uirus lethale gerentes:
 Forsitan & si quod biberint mortale uenenum,
 Nil Aconita pijs, nil Toxica dira nocebunt:
 Imponentꝫ manus ægris meliusꝫ ualebunt.
 Hæc ubi Christus erat suprema uoce locutus,
 In calum sublatus humo sublime recessit,
 Ad dextram residens summi patris omnipotentis.

DOMINICALIA.

Ast illi ablato cælo super alta Magistro,
Expediunt mandata Dei, finesq; per omnes
Terrarum properant, cælesti uerba docentes.
Et Domini uirtus aderat fœliciter illis,
Confirmans sacrum per signa sequentia uerbum,
Vnde fides hominum cunctis accreuit in oris.

DOMINICA EXAVDI.

EVANGELIUM IOANNIS XV. & XVI.

ARGVMENTVM.

Venturum Christus Paracletum prædicat esse:
Discipulos duræ præmonet inde crucis.

Venerit è cælo quando Paracletus in orbẽ,
A patre quẽ uobis paruo pòst tẽpore mittã
Doctorem ueræ fidei, procedit ab ipso
Qui Patre, testificans de me tunc ille docebit.
Quin & uos testes eritis, quia tempore longo
Discipuli

EVANGELIA

Discipuli mecum spectatoresq; fuistis,
 Ac memorare alijs mea dicta & facta potestis.
 Hæc ego sum uobis ceu præscia uerba locutus,
 Ne crucis offendant uos tristia scandala, namq;
 Efficient ueluti Synagogis falsa docentes:
 Et ueniet tempus, qui uos occidit, ut ille
 Se reputet cultum summo præstare Tonanti.
 Hæc facient uobis cæca caligine pressi,
 Quod neq; me uerè, nec cognouere parentem.
 Hæc igitur dixi, tempus cùm uenerit illud,
 Ut meminisse animo, quòd sint prædicta, queat.
 Non à principio uolui prædicere uobis,
 Vna uobiscum quòd eram, semperq; manebam:
 Nunc abiens uerò non dissimulanda putauì,
 Sic nocuisse minùs mala præmeditata ualebunt.

IN DIE PENTECOSTES.

EVANGELIUM IOANNIS XIII.

ARGUMENTUM.

Laudatur multis Christi dilectio uerbis,

Pax noua per Dominum discipulisq; datur.

PROsequitur uero si quis me cordis amore,
 Sermonis mandata mei seruare studebit,
 Dilectumq; meo se sentiet esse parenti.

Quin etiam faciles ambo ueniemus ad illum.

Semp

DOMINICALIA.

Semper erit nobis gratissima mansio talis,
Perpetuoq; uirum presentia nostra beabit.
At qui non uero me pectore diligit, ille
Mandati seruare mei non iussa studebit,
Illa sed abiciens securo corde relinquet.
Nec meus est sermo, quem nostro audistis ab ore,
sed patris æterni, qui me transmisit Olympo,
Ut uos erudiens cælestia iussa docerem.
Hæc ego presenti uobis sermone loquebar.
Viueret uobiscum dum fata Deusq; sinebant.
Spiritus at quando ueniet paracletus ab alto,
Quem pater in nati transmittet nomine uobis,
Omnia doctrina uos sufficiente monebit,
Et quæcunq; prius dixi, tum suggeret ille.
Nunc ego do pacem uobis, pacemq; relinquo
Ipse meam, non qualis in hoc contingere munda
Nempe solet, sed uos meliori pace beabo,
Tranquillum reddens animum, cordisq; quiete m.
Non igitur tristi turbentur uestra dolore
Pectora, nec gelida formidine tacta laborent:
Nam prius audistis dicentem et sæpè monentem:
Nunc ab eo uadens, ad uos iterumq; reuertor.
Vos quoq; si uero me diligeretis amore,
Gauderent animi uestri, quia talia dixi,

Ad

EVANGELIA

Ad summum redeam uestro quod ab orbe parenti.
 Maior enim nato Pater est in carne manenti,
 Atq; ea nunc dixi, fierent impleta priusquam,
 Ut cum facta semel fuerint, credatis amici.
 Postmodò non multo uobis sermone profabor,
 Namq; uenit mundi princeps uesanus iniqui,
 Sitq; potens quamuis, in me nil iuris habebit.
 Ut tamen agnoscat mundus, quòd amore parentum
 Prosequar, illiusq; libens mandata capeffam,
 Surgite, quòq; uocat Genitor supremus eamus.

IDEM EVANGELIUM ALIO TEMPORI

sic translatum carmine.

Diligit ex animo qui me, mea uerba tenebit,
 Hunc pater eterno saluabit amore uicissim.
 Tum paribus studijs ambo ueniemus ad illum,
 Atq; ibi semper erit gratissima mansio nobis.
 Ast qui non uerè me diligit, ille uicissim
 Non mea seruabit studio præcepta fideli.
 Quæ nunc auditis populi me uerba loquentem,
 Non mea sunt, summi potius sed dicta parentis,
 Ista docere suum natum qui misit in orbem.
 Hæc ego sum uobis præsentis uoce locutus,
 Dum mea uobiscum me fata manere uolebant:
 At nunc Solator ueniet demissus ab alto.

Spiritu

DOMINICALIA.

Spiritus, in nati Genitor quem nomine mittet,
Qui uos erudiens porro facienda docebit
Omnia, quæ uobis à me prædicta, reuoluens.
Pacem do uobis, pacem (mea dona) relinquo:
Non ueluti Mundus pacem dare suenit iniquus.
Pectora non aliquo turbentu uestra dolore.
Nec timeant mundi furias. audistis abunde
Dicentem, quod mox iterum rediturus abibo,
Verus amor nostri si pectora uestra teneret,
Leticiam caperent animi, quòd talia dixi:
Scilicet ad summum me rursus abire parentem,
Nam Pater & nato maior, quem misit in orbem,
Hic seruare potest per cuncta pericula tutos.
Nunc igitur dixi prius hæc, quàm singula fiant:
Scilicet euenient quando, credatis ut ipsi
Me non ficta prius uobis sed uera, locutum:
Posteriùs non multa loquar, uelut antea, uobis:
Namq; uenit mundi Princeps, nil iuris habere
In me qui poterit, nec ei tam magna potestas:
Sed tamen ut mundus ualeat cognoscere, Patrem
Quàm bene dilexi, mandata fideliter implens,
Propterea hæc facio: nunc surgite, tempus eundi.

HISTORIA PENTECOSTES SEV MISSIONIS

Spiritus Sancti, ex Actorum capi. II.

G ARGV-

EVANGELIA

ARGUMENTVM.

*Spiritus è caelo Christi uenit ecce ministris:
Ad populum Petri concio prima sonat.*

Iam completa fuit lux quinquagesima fests
Quam pentecosten plebas Iudæa uocabat.
Discipuli quando concordī mente sub unis
Aedibus optantes Christi promissa sedebant.
Ecce nouus caelo fremitus cum turbine uenti
Exoritur, totamq; domum repleuit ab imo,

DOMINICALIA.

In qua Discipuli tanquam in statione manebant:
Incaluere nouo sensim præcordia motu,
Et mentes subiit manifesti Numinis aura:
Nec Deus interno tantum se corpore miscet,
Omnibus apparent diuisæ guttura lingue,
Flammarumq; apices diducta per ora relucet.
Tum sacer inuadens ex ordine Spiritus omnes
Occupat, & medio confedit corde receptus.
Iamq; Dei sacro pleni spiramine cuncti
Incepere nouam labris depromere uocem,
Diuersis linguis caelestia uerba loquentes,
Omnibus & populis patrio cuiq; ore sonantes,
Qualiter eloquium subdebat Spiritus illis.

Talia cum fierent, Solyma tum fortè manebant
Urbe uiri Sancti iudæo sanguine creti,
Partibus in mundi uarijs qui sede relicta
Iamdudum patria Dauidica mœnia ciues
Et Domini legem summa pietate colebant.
His ubi percussas uox cælica uenit ad aures,
Famaq; iam fluxit totam uulgata per urbem,
Conuenere simul studijs concordibus omnes,
Huc ubi Discipuli linguis diuersa loquentes
Irradiante super diuina luce sedebant.
Omnibus attonitas fecit uox reddita mentes,

G 2 Namq;

EVANGELIA

Namq; suae quivis patriae sermone ministros
 Audibat Domini mira uirtute loquentes.
 Obstupere uiri mirantes pectore toto,
 Taliaq; inter se communi uoce ferebant:
 Aspice non'ne uiri Galileis finibus omnes
 Hi sunt, tam uario quos cernimus ore loquentes
 Vnde fit, ut nostrum patrij sermonis ab illis
 Quilibet accipiat uocem? noscatq; loquelam
 Quisq; suae gentis, nostrum qua ducimus ortum.
 Namq; alij nostrum Parthis Medisq; profecti
 Perside uenerunt, alij qua flumine terram
 Circuit Euphrates medio cum Tigride cursu
 Iudae multi domibus uenere, iugisq;
 Cappadocum, Pontoq;, Asiaq; patentibus aruis,
 Nec non Pamphylis Phrygiaq; a finibus ore,
 Insuper Aegypto Lybiaq; calentibus agris,
 Feruida Cyrene quinas ubi possidet urbes.
 Quid memorem Latiae Romanos gentis alumnos,
 Iudaumq; genus, cui turba Proselita iuncta est?
 Gentibus orta quidem, sacra tamen addita Legi
 Quid referam Cretae populos, Arabumq; profecti
 Qui iuga liquerunt foelicia thuris odore?
 Deniq; quotquot in hoc coetu, quacunq; creati
 Gente sumus, linguam patriae cognoscimus omnes

Natalisq;

DOMINICALIA.

Natalisq; sonus cunctas defertur ad aures:
 Tam diuersa uiri, quæ non didicere, loquuntur,
 Admiranda Dei magnalia uoce sonantes.
 Talia dicebant stupefacto pectore multi,
 Ignari quid tanta sibi miracula uellent.
 Ast alij risu caelestia facta prementes
 Ebria Discipulis hausto præcordia uino
 Dicebant, hinc uoce uiros bacchare sonanti.
 Hoc ubi cognouit, consurgens agmine Petrus
 Constitit undenis medio cum fratribus, atq;
 Extollens uocem populum sic dixit ad omnem:
 Vos quicunq; uiri iudææ stirpis adestis,
 Mœniâq; hæc ciues Solymarum sancta tenetis,
 Atq; alij uarijs huc missi è partibus orbis,
 Quos pietatis amor nostram perduxit ad urbem,
 Huc adhibete animos, et nostra capeßite dicta,
 Cognita quæ facimus, sed non sine numine uobis:
 Non etenim, sicut uestrum pars magna putauit,
 Ebria turba sumus, nec uinum sumpsimus ullum
 Gutturæ, testis erit præsens hæc hora diei
 Tertia, quæ solis uix iam numeratur ab ortu:
 Pocula mane adeò ne nos sumpsisse putetis:
 Causa sed ista subest, uatis quam uerba iohelis
 Enthea prædicunt, sacro qui numine plenus

G § Aedidit

EVANGELIA

Aedidit arcanis oracula talia uerbis:
 Tempora cū uenient, inquit Deus arbiter ent,
 Vltima, tūm claro descendens lumine noster
 Spiritus ē cælo carnem fundetur in omnem,
 Vt mea per terras fiat manifesta potestas:
 Inde prophetabunt iam uestre pignora gentis:
 Filius hīc, illic oracula filia reddet,
 Et uentura canent Iuuenes, & mira uidebunt,
 Somniaq; obuenient senibus præsaga futuri.
 Quin etiam seruosq; meos, seruasq; fideles
 Spiritus implebit manifesto numine noster:
 Illi fatidicis sermonibus ora resoluent,
 Talia dicentes, quæ nulli audita priorum.
 Tunc & prodigijs cælum sese undiq; magnis
 Exeret in terris mirandaq; signa patebunt:
 Sanguine cum flammis mixto, fumiq; uapore
 Sol etiam tenebras mœrens uertetur in atra,
 Lunaq; pallescit nigro suffusa cruore.
 Talia præcedent his pluraq; signa, priusquā
 Adueniat Domini lux illa nouissima, magnis
 Inclita miraculis, magno spectanda triumpho.
 At quicunq; Dei uotis tum sancta uocabit
 Nomina, uenturo foelix seruabitur æuo:
 Scilicet æternos nunquam periturus in annos.

FERIA

DOMINICALIA.

FERIA II. PENTECOSTES.

EVANGELIUM IOANNIS CAP. III.

ARGUMENTVM.

Cum dederit natum Genitor pro crimine mundi,
Diligat humanum qui magis illa genus?

Sic Deus eterno Mundum dilexit amore,
Vt daret unigenum preciosa in pignora Natū.
In quem credentes non tristi mortē perirent.
Regna sed æternæ caperent celestia uite:
Non etenim natum Genitor dimisit ab alto,
Iudicio totum rigido damnaret ut orbem,
Æternam potius sed ferret ut ille salutem.
Ergo animo quicumq; pio confidit in ipsum,
Non hic iudicium damnatus triste subibit,
Sed placidi absoluet sententia Iudicis illum.
Ast qui non credit, iam tum damnatus habetur.

G 4 Credidit

EVANGELIA

Credidit aeterni quia non in nomine nati:
 Quod scelus est summum, nullo debile seculo.
 Hoc est iudicium, quod lux noua uenit in orbem:
 Et tenebras homines praemunere lucis amarunt,
 Quippe mali atque operum sibi conscia turba malorum:
 Qui mala cunctaque facit, lucem fugit ille perosus,
 Et tenebris gaudet, sua ne delicta patefiant,
 Arguat et prauos hominum reprehensio mores:
 At qui uera facit, lumen petit ille dici,
 Ut sua facta queant manifesta in luce uideri
 Quae bona sunt, summiq; in nomine facta parentis.

IDEM EVANGELIUM ALIO TEMPORE SIC
 Elegiaco carmine translatum.

Sic Deus à prima dilexit origine Mundum,
 Ut daret huic natum pignora certa futurum
 Munere quo summum nobis testatus amorem,
 Non aliquid maius, quod dare posset, erat.
 Sic dedit hunc autem, quisquis confidit in illum,
 Ut non intereat, ceu mala turba perit:
 Sed ferat aeterna caelestia munera uite,
 Talia credenti uult dare dona Deus:
 Non etenim caelo descendit Filius alto,
 Iudicium ut mundo triste malumq; ferat.
 Non homines damnare cupit, sed reddere saluos.

DOMINICALIA.

Et seruare sua, ne pereamus, ope.

Huic igitur quisquis deuoto pectore credit,

Non hic damnatus tristia iura feret:

Iudicis absoluet sententia lenior illum,

Perq; fidem Christi crimine liber erit.

At qui non credit Domino confisus Iesu,

Iam tum iudicio subiaceret ille graui:

Damnatum sua poena manet, quia credere nati

Noluit in summi nomina sancta Dei.

Crimen id est mundi, quod lux noua uenit in orbē,

Cui tenebras homines praeposuere suas:

Scilicet illorum quoniam mala facta fuerunt,

Propterea lucem sustinere minus.

Quisquis agit prauum lucem deuitat, & illam

Non subit, ut lateant criminis acta sui.

At qui recta facit, lucem petit ille serenam,

Cernantur medio quo sua facta die.

Hec etenim bona sunt, & aperte digna uideri

Scilicet in summi nomine gesta Dei.

FERIA TERTIA PENTECOSTES.

EVANGELIUM IOANNIS X.

ARGUMENTVM.

Vnica cum ueri sit Ianua Christus ouilis,

Quis furor est aliam querere ad astra uiam?

G S Ad

AD Phariseorum turbam sic dixit Iesus:
 Vera loquar uobis, uos credite uera loquenti
 Per medias quicumq; fores non intrat ouilis,
 Debita quā uerum commonstrat semita gressum,
 Sed quærens alios aditus inscendit, & arte
 Callidus irrepit tacita, fallitq; latebris,
 Hunc meritò furem testamur & esse latronem:
 Qui uerò ingreditur sincera per ostia, uerus
 Est ouium pastor, uerus pecorisq; magister,
 Ianitor huic aperit reueratis ostia ualuis
 Illius & uocem noscunt in ouilibus agni.
 Iamq; suos uocat ille greges, & nomine dicit,
 Accurrunt celeres auditi ad uerba magistri:
 Tunc educit oues in pascua uallis amœnæ:
 Cumq; illas foribus pandens emisit apertis,
 Protinus ante mouet uestigia prima, suumq;

DOMINICALIA.

Ipse gregem ducens fido præcedit amore.
Affectantur oues crebris balatibus illum,
Namq; sui ueram uocem nouere magistri.
At non sic hominis peregrini uerba sequuntur,
Sed fugient illum potius, uisoq; recedent.
Ignoram siquidem nequeunt cognoscere uocem.
Talia dicebat Scribis proueria Christus,
Et Phariseorum turba, populoq; rebeli,
Increpitans cæcis testis sub imagine mentes.
Verba sed hæc illis non intellecta manebant:
Auribus accipiunt uocem, non pectore sensum.
Sic igitur coepto rursum sermone profatur:
Hoc iterum dico summum testorq; Parentem,
Ianua sum, ueros aditum quæ præbet ouili,
Quotquot & ingressi me non monstrante fuerunt,
Hi fures ouium sunt, infestiq; latrones:
Illorum uocem non audiuerunt bidentes.
Ast ego commisi sum ianua semper ouilis
Et ueram commonstro uiam uenientibus ultrò.
Quicumq; ingreditur per me, seruabitur omni
Tempore, nec uero decedet tramite lapsus,
Ingrediens nullo simul egrediensq; periclo,
Aeternæ inueniet florentia pascua uitæ.
A pastore bono facile est discernere furem:

EVV

EVANGELIA.

Fur uenit ut damnum faciens furetur ouili,
 Utq; gregem mactet miserum, perdatq; necando.
 Ast ego non mortem uenio, sed reddere uitam
 Commisis ouibus, placida quas pace gubernans
 Efficiam cunctis ut opimæ rebus abundant.
 Non has error aget, nec inops urgebit egestas:
 Cunctarum sed erit circumflua copia rerum,
 Aeternisq; bonis sub me pastore fruentur.

DOMINICA SANCTAE TRINITATIS
 EVANGELIUM IOANNIS III. CAP.

ARGUMENTUM.

Ad Christum ueniens Phariseus nocte docetur,
 Quæ uia sit, rursum qua generetur homo.

Vir præclarus erat Phariseæ ex ordine gælis
 Et princeps populi, legis quoq; gnarus amita
 Nomina cui uincens populus prælustria fecit,
 Nicodemum

DOMINICALIA.

Nicoleum posses uel dicere Nicaodemum.
Hic semel ad Christum ueniens sub nocte silenti
Namq; Sa cerdotum furias iramq; timebat:
Talibus incepit: Scimus uenerande Magister,
A Genitore Deo nostrum quod ueneris orbem,
Nemo etenim prestare potest ea signa, potenti
Que facis imperio cunctis mirandus in oris,
Ni Deus auxilijs presentibus adiuuet illum.
Christus ad hæc contrà respondens, talia fatur:
Crede mihi, fuerit nisi quis Pharisee renatus,
Non unquam poterit celestia Regna uidere.
Ille refert contrà attonitus: Venerande Magister,
Nunquid homo poterit grandæua etate renasci,
Atq; redire sue repetitam matris in aluum,
Exijt unde prius, rursum procedat ut inde?
Respondes Christus: Verum tibi dicimus Amen,
Quis nisi natus aqua fuerit cum Flamine sacro,
Non unquam poterit Regnum celeste subire.
Non hæc carnali fiet generatio pacto:
Nam quodcunq; caro genuit, caro permanet idem:
Spiritus at si quid genuit, dominatur in illo.
Non igitur mirum debet Pharisee uideri,
Quod modò uos dixi cunctos debere renasci,
Æternæ siquidem cupitis commercia uitæ.

Ventus

EVANGELIA

Ventus ubi placuit spirat, uocem illius audis,
Vnde tamen ueniat, nescis, quo'ue ille recedat:
Sic erit omnis homo flatu meliore renatus,
Miratur uocem Domini Iudeus, et inquit:
Qua ratione queunt fieri hæc, ediffere nobis,
Christus ait rursus: Iudea in gente Magister
Tu'ne potens censeris, et hæc mysteria nescis?
Crede mihi certè scimus, quæcunq; profamur,
Testamurq; simul uobis, quæ uidimus antè,
Nec tamen accipitis nostræ testata loquelæ,
Si terrena fidem non uultis habere docenti,
Quàm malè credetis, si iam cælestia dicam:
Nemo petit cælum, nisi qui descendit ab illo,
Nempe Dei natus, cuius cælestia Regna
Propria sunt, quibus ille uiamq; effecit apertam,
Et ueluti Moses populum dum ducit Brema,
Serpentem faciens ligno suspendit in alto,
Cuius adorantes faciem non lederet anguis:
Filius ipse Dei sic exaltetur oportet,
Ut non intereat quisquam confusus in illum,
Regna sed æternæ capiat cælestia uite.

DOMINICA I. POST TRINITAT.
EVANGELIUM LVCAE XVI. CAP.
ARGV.

DOMINICALIA.

ARGUMENTVM.

Diues in Inferno pœnis cruciatur acerbis:
Lazaron Angelicus portat in astra chorus.

Vir prædiues erat, rebusq; opulentus opimis,
Splendida quẽ molli uestibat purpura luxu:
Magnificisq; dies epulis uiuebat in omnes.
Delicijs mundi foelix & semper abundans.
Rursum pauper erat cognomine Lazarus, ille
Diuitis ante fores miseranda sorte iacebat,
Vlceribus toto scabieq; in corpore plenus,
Turpia quæ sæuo pascebant membra dolore.
Insuper atra fames stomachum uexabat inanem.
Perq; dies aliquot nullum gustauerat egra
Ore cibum, sicco nec gutture ceperat haustum.
Vestibulo sese ergo domus aduoluerat egrè,
Vilibus ut saltem de micis uiueret, alta

Que

EVANGELIA

Quae Domini mensa nullo curante cadebant.
 Nulla sed ingratam tetigit miseratio mentem
 Diuitis, egrediens uultum auertebat ab illo,
 Sordida ne scabies nares uiolares odore:
 Nec quisquā ex famulis hominem curabat egenū.
 Sola canum misero lenibat turba dolorem,
 Vlcera perlingens fidus manantia linguis:
 Maior in his bonitas, Domino quā eluxit in ipso
 Et uicere canes hominem uirtute iuuandi.
 Lazarus at tandem, seuo crescente dolore,
 Viribus exhaustus moritur uitamq; relinquit,
 Cuius letam animam mortali carne solutam
 Angelici portant ad lucida sydera coetus,
 In gremioq; Abrahae foelici sorte reponunt.
 Nec mora longa fuit, moritur quoq; diues, & illas
 Quas possedit opes, inuito corde relinquit,
 Elatusq; domo sepelitur more parentum.
 Non hunc diuitiae poterant defendere ab Orco,
 Quem meritis factis & iniquo corde fuisset.
 Ergo anima illius Manes deferitur ad imos,
 Tartareasq; domos subiit, passura perennis
 Supplicij poenas diri sine fine doloris.
 Iamq; in tormentis positus, cum cernere sursum
 Inciperet, frustra q; oculos super alta leuarat,
 Aethe-

DOMINICALIA.

Aetherea Abramum conspexit in arce sedentē,
 Illū inq; sinu recubantem Lazaron amplo,
 Iam non ulteribus foedum, sed lumine plenum:
 Protinus attollans uocem clamauit in altum:
 O pater Abraham, si quid pietatis Olympo,
 Vestraq; si pœnæ miserorum pectora tangunt,
 Respice me miserum, clemens miserere precantis,
 Et mihi mīte pium de uestris Lazaron oris,
 Vt digitos saltem extremos in flumine tingens,
 Ardenti miseram restinguat gutture linguam,
 Atq; refrigerium paruo mihi tempore præstet:
 Nam patior magnos flamma crepitante dolores,
 Nec requies, nec finis adest, nisi mitis ab alto
 Tu pater aspicias nostros miserate labores.
 Finibus æthereis contrà respondit Abraham:
 Quid me nate uocas nil profecture? memento
 Quòd bona percipiens olim dum uita manebat,
 Et fueris foelix: at contra Lazarus iste
 Tot mala perpeffus te nil tribuente recepit:
 Nunc mutata sua est illi fortuna, tibiq;
 Hic iucunda capit celestis gaudia uite,
 Tu contrà, ut meritum, cæco cruciaris Auerno,
 At quamuis libeat mihi te fortasse iuuare,
 Non tamen est licitum: namq; interualla locorum
H Talia

EVANGELIA

Talia nos dirimunt, & non superanda uorago,
 Ut non huc uos, nec nobis transitus illuc,
 Nec cuiquam liceat citraq; ultraq; uenire.
 Ille mouens iterum uocem respondit ab imo:
 Si Pater à uobis nullum sperare leuamen
 Est mihi concessum, saltem miserere meorum,
 Ut moniti discant ex me sua damna cauere.
 Sunt mihi quinq; super patrio sub limine fratres
 Florentes animo iuuenes, & corpore firmi,
 His precor ut mittas aliquem, iubeasq; monere
 In loca Tartaræ ueniant ne tristia poena,
 In quibus infelix iaceo, misereq; fatigor:
 Me satis est perijisse Pater, seruentur at illi.
 Respondit senior: Frustra quoq; talia poscis,
 Cum Moysen fratres habeant ipsosq; Prophetas,
 Hos audire sat est, moniti his meliora sequantur.
 Ille iterum excipiens: Nō sic pater, inquit, Abraham
 Mortuus hinc aliquis ueniat si missus ad illos,
 Admoneatq; uiros damnati fratris in Orco,
 Tunc magis affecti mutabunt crimina uite,
 Et mala uitantes facta ad meliora redibunt.
 Rursus ait senior: Si Moysen, siq; Prophetas
 Non audire uolunt, sed iniquo pectore temunt,
 Non etiam credent aliquis si manibus imis

Emissa

DOMINICALIA.

Emissus ueniat præsens, faciendaq; tradat.
Qui spernit uiuos, nil aestimat ille sepultos.
Obtruncit diues, pudibundaq; condidit ora,
Quem poenæ excipiunt geminatis ignibus acres,
Vt nec plura loqui liceat, nec cernere sursum.

DOMINICA II. POST TRINITAT.
EVANGELIUM LVCAE XIII.

ARGVMENTVM.

Fecit homo coenam, iussitq; uenire, recusant:
Hinc complent mensae turba coacta uijs.

Fecit homo quidam magnæ conuiuia coenæ,
Perq; suum seruum multos hinc inde uocauit,
Dicere præcipiens illis: iam turba uenite
Inuitata mihi, coenæ quia tempus & hora
Imminet, & uobis sunt omnia ritè parata.
Illi causantes priuata negocia, uerbis

H 2 Expur-

EVANGELIA

Expurgant sese, iussiq; uenire recusant.
 Primus ait: fundum generandis frugibus emi,
 Iamq; illum uisurus eo, uisumq; capeffam:
 Te rogo me purges Domino emansisse coactum.
 Alter ait: iuga quinq; bouum iungenda quadrigis
 Sum modò mercatus, quæ cogor abire probatum:
 Excusare igitur remanentem serue memento.
 Tertius: uxorem duxi, nequeoq; uenire,
 Nam curanda mihi nunc sunt sponsalia, dixit.
 Rettulit hæc seruus Domino responsa reuertens,
 Tum pater iratus rursus mandauit eidem:
 Vade foras iterum per cunctas serue plateas
 Urbis, & omnigenum per compita lata uiarum,
 Et mihi mendicos, claudos, cæcosq; repente,
 Seu quocunq; malo uel debilitate laborent,
 Adduxisse uelis. Subito mandata peregit
 Seruus, & hæc Domino iam nunciat esse peractis,
 Et restare locum mensis. Tum protinus ille:
 Vade iterum, percurre uias, sepesq; pererræ,
 Quotquot & obuient, compelle intrare coactos:
 Ut mea plena domus fiat, mensæq; referta.
 Hoc etenim uerè dico, quòd nemo uirorum,
 Quos prius ad cœnam, siquidem reuèrere, uacanti,
 Dignus erit gustare mee conuiuia mensæ.

DOMI-

DOMINICALIA.

DOMINICA III. POST TRINITAT.
EVANGELIUM LVCAE XV. CAP.

ARGVMENTVM.

*Ex oue quæ perijt, nummo probat atq; reperto,
Se peccatorum Christus adesse gregi.*

Turba propinquabat Christo p̄ magna Telonũ,
Et peccatorum genus omne uenibat ad illum,
Ipsius ut uocem possent audire docentis.
Hoc ubi Scribarum cognouit turba, repente
Damnarunt animo caelestia facta maligno.
Murmure sic tacito secum sub corde loquentes:
Hic peccatores recipit, quos pellere longè
Debit, & mensa comedens accumbit eadem.
Talìa cognouit meditantes pectore falso,
Qui mentes hominum cernit, scrutator Iesus,
Oraq; sustollens contrà sic fatur ad illos:

H 3 Quis

EVANGELIA

Quis uestrum, si forsan oues possessor haberet
 In stabili centum, de totq; amitteret unam,
 Non ne abeat, reliquas loca per desertas relinques?
 Atq; unam, quæ sola fuit deperdita, quærat?
 Illam repperiens humeris imponit, agensq;
 Ipse domum portat, tacito sub pectore gaudens:
 Cumq; domum redijt, uicinos conuocat omnes,
 Et quoscunq; sibi ueros cognouit amicos,
 Atq; ait: ô chari mecum gaudete propinqui,
 Inueni quia lætus ouem, quæ perdita dudum:
 Sic maiora etiam testor fore gaudia Cælo
 — Peccatore super, si se conuerterit, uno,
 Atq; decem mouies super agmina iusta uiuorum,
 Nil opus integræ quibus est conuersio uite.
 Dicite, quæ mulier drachmas bis quinq; tenendo
 Vnam de numero forsan si perderet illo,
 Non subito accendat lychno flammante lucernam,
 Conuerrensq; domum, partes perquirat in omnes
 Inueniat nummum donec, quem perdidit ante:
 Hunc ubi deprensus rima latitante recepit,
 Conuocat agnatas, & quas uicinia iungit,
 Atq; ait: O socia mecum gaudete fideles,
 Namq; meâ inueni, fuerat quæ perdita, drachmam.
 Sic etiam Angelicum cælo letabitur agmen.

Crimin

DOMINICALIA.

*Crimine peccator si se conuertet ab omni,
Instituetq; suam meliora ad munera uitam.*

DOMINICA III. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE CAP. VI.

ARGVMENTVM.

*Clementes nos esse iubet, cæcosq; recenset,
Et de festuca cum trabe Christus ait.*

Discipulos plebemq; docens hæc dixit Iesus:
Vos estote igitur miseranti corde benigni,
Vt pater in cælo est miserans, animoq; benignus.
Iudicium de alijs temere proferre caute,
Ne Deus irato uos iudicet ore uicissim.
Nec dammate alios, ne uos condemnet & ille,
Quin potiùs noxam dimittite leniter omnem,
Vt dimittantur uestre quoq; debita culpæ.
Tum date pauperibus, dabitur uobisq; uicissim.

H 4 **Credite**

EVANGELIA

Credite mensuram plenam, gravidamq; bonamq;
Atq; redundantem gremio turgente feretis:
Nam qua mensura mensi fueritis, eadem
Seu bona, seu mala sint, reddentur singula vobis.
His dictis casum similem subiecit Iesus:
Nunquid homo cæcus cæcum duxisse ualebit?
Nōne petent ambo foueam, pariterq; peribunt?
Non est discipulus melior, supraq; magistrum,
Sed perfectus erit, fietq; simillimus ipsi.
Exemplum quando præuisaq; facta sequetur.
At quid festucam fraterno in lumine cernis?
Nec tamen ipse trabem propria cognoscis ocellis?
Aut quā nam ratione potes sic dicere fratri:
Siste, tuo donec festucam lumine tollam:
Nec sentis oculo quā trabs tibi magna recumbat.
Eijce stulte trabem proprio de lumine primum,
Et cognosce tuum deformis hypocrita morbum:
Inde oculo fratris festucam tolle nocentem.

DOMINICA V. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE V. CAP.

ARGUMENTVM.

Retia capture Petrus laxare iubetur,
Piscatorem hominum Christus at inde facit.

Ad

DOMINICALIA.

AD Christū populi q̄ plurima turba ruebat,
 Auditura sacri celestia dogmata uerbi,
 Illius eloquio que diuite ab ore fluebant.
 Genesareth uerò stagnum prope stabat Iesus.
 Ecce duas uidit positas in littore naues,
 Ex quibus egressi fuerant, ut foeda lauarent
 Retia, qui captos norunt educere pisces.
 Protinus accedens Dominus conscendit in unam,
 Illa Symonis erat, blanda quem uoce rogauit,
 Duceret ut paulum completo à littore cymbam,
 Quò melius spaciū plebem docturus haberet.
 Paruit imperio Domini piscator, in altum
 Nonnihil et nauem solida tellure reduxit.
 Ille sedens alta populum de puppe docebat,
 Expediens multis celestia dogmata uerbis:
 Tota cohors hominum pendebat ab ore loquentis.

H S Inten-

E V A N G E L I A

Intentiq; tenent oculos, auresq; animumq;
 Et iam finis erat, Petro cum dixit Iesus:
 Duc age cum socijs naues prouectus in altum,
 Vestraq; laxatis expandite retia nodis.
 Vt liquido captos ducatis ab æquore pisces.
 Rettulit ista Symon: metuo uenerande Magister,
 Nec iubeas uanum nos exercere laborem,
 Nam modò per totam uigilantes æquore noctem
 Cepimus haud quicquam, frustra cessare coacti:
 Sed tamen ipse iubet quoniam, parebimus ecce,
 Inq; tuo uerbo laxabimus humida lina,
 Tu face ne nostro desit fortuna labori.
 Sic ait, & Christi celeres mandata capeffunt.
 Protinus innumeri subierunt retia pisces,
 Et media immensum pondus sentitur in unda,
 Nec retinere uiri rumpentia lina ualebant.
 Innuitur socijs, alia qui naue sedebant,
 Vt ueniant, ipsosq; inuent in parte laboris.
 Approperant illi: tum retia plena trahentes
 Implerunt naues, eductis piscibus, ambas,
 Et prope submersæ præde grauitate fuerunt,
 Magnaq; pars cecidit uirides rellapsa sub undas.
 Hec ubi tanta Symon uidit miracula Petrus,
 Procidit antè pedes Domini uocemq; resoluit
Talibus

DOMINICALIA.

Talibus: Omnipotens à me discede Magister,
Nam peccator ego, nec tali munere dignus
Sum miser, ut liceat diuinos cernere uultus:
Nam pauor insueto terrore inuaserat illum,
Atq; omnes socios, qui talia facta uidebant.
Captura super immensa, quam uoce potenti
Contulerat Christus: simili formidine fratres
Terrentur, Iacobus, proles Zebedæa, Iohannes,
Qui fuerant socij capiendo in pisce Symonis.
Protinus ad Petrum sic dicere cœpit Iesus:
Ne timeas, uanumq; Symon depone pauorem,
Namq; hominum piscator eris, piscesq; relinquens.
Postmodò mortales sacro uenaberis hamo,
Et referes magnam Regna in caelestia prædam.
Hec ubi factus erat subductis nauibus, illi
In terram redeunt, atq; omnia chara relinquunt,
Repletiq; noua Christum uirtute sequuntur.

DOMINICA VI. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATTH. V. CAP.

ARGUMENTVM.

Iusticiam reijcit Scribarum Christus, & inde
Præcepti quinti sensa tenenda docet.

Discipulos Christus residens in monte docebat
Talibus erudiens ipsorum pectora dictis:

Hoc

EVANGELIA

Hoc equidem uero uobis sermone profabor,
 Maiorem nisi iusticiam præstabitis ipsi,
 Quàm Phariseorum coetus, Scribeq; nefandi,
 Celica non unquam, mihi credite, regna petetis.
 Illi etenim externa specie nituntur, & intus
 Iusticiam cordis nullam præstare laborant,
 Decipiuntq; rudes titulo pietatis inani.
 Audistis dictum nostris maioribus olim;
 Non peragas cædem, nec quēquam corpore ledas,
 Quisquis & alterius maculârit sanguine dextrâ,
 Iudicij reus est, & iusta morte necandus.
 Ast ego sic dico uobis: quicumq; per iram
 Offensus fratri fuerit, reus ille manebit
 Iudicij: Racha tum si quoq; dixerit illi
 Indignante animo, uerbisq; expresserit iram,
 Concilij reus est: fatuum si dixerit autem

Insuper

DOMINICALIA.

Insuper, æternæ tum fons erit ille gehennæ.
Propterea munus cum fers deuotus ad aram,
Atq; recordatus fueris, quod frater iniquo
Sit te contrà animo, properè tua dona relinquit.
At domum rediens fratrem conare precando
Conciliare tibi: non hîc desiste, priusquàm
Mutua uos animi rursus concordia iungat:
Inde redi, munusq; tuum pius offer ad aram,
Sic quæ dona feres, superis accepta placebunt.
Hoc ego te imprimis iterumq; iterumq; monebo,
Conciliare tuo, dum uos uia detinet, hosti:
Nec differre tibi libeat, ne forsan iniquus
Iudicis imperio te tradat, & ille ministro
Carceris, infœlix à quo mittaris in antrum:
Namq; tibi uerè dico, si ueneris illuc,
Non exire prius, gressumq; referre licebit,
Extremum posito quàm solueris ære quadrantem.
Hæc mala ne ueniant tibi, præcauisse memento.

DOMINICA VII. POST TRINITAT.
EVANGELIUM MARCI VIII.

ARGUMENTVM.

Quatuor implentur septeno millia pane,
Et uix reliquias septima sporta capit.

Plurima

EVANGELIA

PLurima cū Christū sequeretur turba docenti,
 Iamq; iter emensi loca per longinqua fuissent,
 Nec manducari quicquam quod posset, haberent,
 Talibus extemplò socios affatur Iesus
 Incipiens: Tanta miseret me gentis amici
 Exhaustæ penitus, nec quo satiatur habentis:
 Iam tres quippe dies uestigia nostra secuti,
 Non ullas sumpsere dapes, laticum'ue liquorem:
 Quòd si ita ieiunos hinc in sua tecta remittam,
 Viribus exhausti totis per strata uiarum
 Deficient, uitamq; fame cogente relinquent,
 Nec poterunt salui patrios contingere fines,
 Maxima longinquis etenim pars uenit ab oris.
 Discipuli Christo tum respondere: quis istam
 Panibus in media turbam satiaret Eremon?
 Sunt ubi nec segetes, nec flumina fontis aquarum.

Sed

DOMINICALIA.

Sed steriles tantum sylva, præruptaq; saxa.
Ille rogans iterum tali sermone profatur:
Dicite quot panes nostrum teneatis ad usum?
Respondent septem: uiridi discumbere terra
Præcipit extemplo turba per gramen Iesus,
Accipiensq; manu panes, suspexit in altum.
Voce pia grates summo dixitq; parenti.
Partibus hinc frangens Cerealìa dona minutis
Discipulis porro plebi tradenda ministrat,
Illi distribuunt per totam fragmina turbam.
Insuper & pisces aderant è flumine pauci,
Quos etiam Dominus benedicens porrigit illis,
Accepere dapès auidi, largèq; refectioni
Aspirante Dei tacita uirtute fuerunt,
Non aliter, quàm si pleno data copia cornu.
Nulla fames tanto in numero, sitis atq; remansit,
Corpora sed largis dapibus recreata fuerunt,
Munifici tanquam cepissent fercula Regis.
Iamq; ubi pulsa fames epulis, mensaq; remota,
Fragminibus plenos septem legere canistros,
Plusq; fuit reliquum, quàm fercula prima tulissent.
Ast hominum cœtus, dapibus qui membra refectioni
Mille quater fuerant, numero nec defuit unus.
Hinc patuere satis tanti miracula facti.

Talibus

EVANGELIA

Talibus exactis, saturos dimisit Iesus.

DOMINICA VIII POST TRINITAT.
EVANGELIUM MATTH. VII. CAP.

ARGUMENTUM.

Noscere Christe inbes, falsasq; cauere Prophetas,
Qui lanis ouium corda lupina tegunt.

Discipulos Christus cū celsō in mōte doceret,
Aurea præscribens uitæ præcepta gerēda,
Rettulit hæc etiam breuibus post cætera uerbis.
A falsis moneo (mea turba) caute Prophetis,
Ad uos qui ueniunt ouium sub uestibus albis,
Interiore lupos sed habent in corde rapaces:
Fructibus è uitæ tales nouisse licebit.
Nunquid enim sp̄mis capiunt horrentibus uinum?
E tribus ficus uel legunt ad uulnera natis?
Sic fructus proferre bonos bona cernitur arbor.

Al

DOMINICALIA.

At mala fert fructum nihil utilitatis habentem.
Nemo bonos carpit uicioso è stirpitate fructus,
Nec bona se prauis ostendit fructibus arbor.
At mala quæ fuerit, fructum neq; gignit honestum,
Deijcitur ferro, flammisq; immittitur arbor:
Sic homines etiam noscetis fructibus illos,
Iudiciumq; dabunt facta & doctrina malorum.
Non omnis Dominum qui me uocat atq; salutatur,
Continuò intrabit nostri consortia Regni:
Summa sed æterni faciet qui iussa Parentis
Pectore sincero, totumq; regetur ab illis.
Extrema multi Dominum me luce uocabunt,
Talia dicentes: an non præscire futura
Nomine Christe tuo dedimus, ceu numine pleni?
Expulimusq; tua uictos uirtute Satanas,
Multa tuo passim peragentes nomine signas
Tunc ego respondens illis hæc uerba profabor:
Non uos agnosco, neq; nostra ex parte fuistis
Qualiacunq; etiam uobis sint signa peracta.
Cedite degeneres, nostrumq; relinquitæ cœtum,
Nec uos indignos numero miscete piorum,
Qui bona non unquam facitis, sed semper iniqua.
Hinc uos atra manent stygijs incendia flammis.

I DOMI.

EVANGELIA
DOMINICA IX. POST TRINITATE
EVANGELIUM LUCÆ XVI. CAP.

ARGUMENTVM.

*Christus ab exemplo dispensatoris iniqui,
Admonet utendum cautiùs esse bonis.*

O Economum diues quidā mercator habet dī,
Cui dederat rerū bona dispensanda suarū
Omniaq; illius fidei credebat agenda.
Hic ubi per quosdam fuerat delatus ad illum,
Quòd domini uanos bona dilapidasset in usus,
Cōmoda nulla parās, sed damna nocentia prorsus,
Ad se continuo uocat illum, & talia dicit:
Esse quid hoc dicam, de te peruenit ad aures
Quod male serue meas: rationem redde peracti
Officij, poteris non ampliùs esse mearum
Economus rerum, quas tam profundis iniquē.

Proximū

DOMINICALIA.

Protinus aiebat se Dispensator ad ipsum:
Quid faciam infelix priuatus munere tali?
Vertere tellurem rastris, manuumq; laborem
Exercere miser nequeo, uiresq; recusant,
Mendicare etiam mihi dedecus esse uidetur.
Iam scio quid faciam, de conditione remotus,
Ut me suscipiant alij in sua tecta libenter.
Sic ait, & quotquot Domino debere tenebat,
Conuocat, hic primum compellans talibus infit:
Dic mihi quid debes Domino? mox rettulit ille:
Centum olei bathos. tum dispensator eidem:
Sume tuas tabulas, & quinquaginta notabis,
Inde uocans alium: quæ sunt tua debita? dicit.
Ille coros centum farris respondet: at illi
Dispensator ait: scribe octoginta regeſto.
Hæc ubi cognouit Dominus, laudauit iniquum
Dispensatorem, sibi tam bene prospicientem.
Non placuit furtum, placuit prudentia tantum.
Quippe magis mundi sapiunt quàm pignora lucis
In ratione sua. Vobis ego dico proinde,
Mammone de iniusto uobis adiungite amicos,
E malè quæſitis sociosq; parate fideles,
Ut cùm deficient res uestre, protinus illi
In sua suscipiant uos tabernacula grati,

I 2

Munc-

EVANGELIA

Muneraq; alternis meritis accepta rependant.

DOMINICA X. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE XIX. CAP.

ARGVMENTVM.

Excidium impendens Solymis deplorat Iesui:

Emptoresq; sacra pellit ab eade uiros.

CVM Solymā Christ⁹ propius iā uenerat urbē,
Aspiciens oculis lachrymas effudit obortas
Talia subiiciens: ô si malè sana uideres,
Illaq; nouisses, tibi quæ uentura trahuntur,
Debita curares seruandæ munera pacis,
Bellaq; sollicito studio funesta caueres:
Sed nunc ista latent oculis abscondita cecis.
Ecce dies uenient in te, cū moenia cingent
Obsidione feri, uallisq; prementibus, hostes,
Et te concludent inimicis undiq; signis.

Inde

DOMINICALIA.

Inde solo muros æquabunt præcipitados,
Prosternentq; tuos effuso sanguine natos.
Non lapidem supra lapidem gens sæua relinquet,
Omnia sed fundo uiolans euertet ab imo.
Ista tibi euenient uenturis cuncta diebus,
Accipere oblatam rigida quòd fronte salutem
Nolueris, tempusq; tui cognoscere fati.
Hæc ubi singultu pleno lachrymisq; profusis
Verba locutus erat, templum conscendit Iesus:
Hic ubi uendentes pariterq; offendit ementes,
Exercent qualem monopolia sordida quæstum,
Indoluit rebus fœdari sacra prophanis.
Protinus eiciens illos pulsante flagello,
Increpat his uerbis: Domus est domus ista precandi,
At uos fecistis speluncam hanc esse latronum.
Illi diffugiunt multo uibice coacti,
Abripiuntq; suas merces, foribusq; propinquant.
Talibus exactis, cælestia iussa docebat
Quotidie in templo: quare uesana furensq;
Turba Sacerdotum, Scribe, populiq; potentes
Perdere quærebant occultis fraudibus illum.
Nec tamen optatam causam reperire ualebant:
Totus enim populus pendebat ab ore docentis,
Illius auscultans uoci noctesq; diesq;.

EVANGELIA

DOMINICA XI. POST TRINITAT.
EVANGELIUM LVCAE XVIII. CAP.

ARGVMENTVM.

In templum ascendunt Phariseus, itemq; Telonius.
Et tamen hic illo iustior inde redit.

Christus ubi multos propria considerare sensu
Iusticie, magnoq; alios contemnere fastu,
Talibus incepit quandam narrare parablā:
Ascendēre duo templum sublime petentes,
Vt precibus Domino consueto more litarent:
Alter erat Phariseus in his, alterq; Telonus.
Protinus accessit summam Phariseus ad aram
Se ratus esse loco dignum, uocemq; resoluens,
Talibus orabat uersis ad sydera palmis:
Summe Deus grates perago tibi corde fideli,
Qd non sum reliquæ sicut fex impia plebis.

Rapier

DOMINICALIA.

Raptores, iustiꝑ; parum, moechiꝑ; nefandi,
Omnibus imbuti uicijs, scelerumꝑ; magistri,
Qualis & hic tantum querens sua lucra Telonus.
Sabbata namꝑ; colo duo per ieiunia semper,
Et rerum decimas cunctarum reddo mearum:
Nec mensura stipis certa est, quæ fertur egenis.
Quid memorem sanctasꝑ; preces, promissasꝑ; uota
Fundere quas soleo, uel quæ persolvere sueui.
His pater alme tuum spero meruisse fauorem,
Ut me præ reliquis salues, tuearis, amesꝑ;
Talia dicebat secum Phariseus adorans.
At procul hinc stabat demisso corde Telonus.
Nec miser audebat sustollere lumina celo,
Sed faciem deiectus humi trepidabat, & usꝑ;
Conscia peccati tundeat pectora palmis:
Sese ipsum accusans ultrò, sua crimina fassus
Hinc etiam talem deprompsit gutture uocem:
Propitius misero mihi sis pater optime rerum,
Et serui miserere tui, quem crimina fontem
Multa premunt, bonitatis opem concede roganti:
Nec pro iure tuo statuas me perdere, uerum
Pro pietate tua uultus ostende paternos:
Tolle meas sordes, calpamꝑ; ignosce fatenti.
In fusosꝑ; tuo meliorem numine reddas.

1 4 Talibus

EVANGELIA

Talibus hi superos diuersa mente rogabant.
At mea, si queras, quæ sit sententia: dico,
Iustior abscessit templo in sua tecta Telonus,
Quàm Phariseus agens propriæ præconia uitæ.
Quisquis enim stulto se pectore tollit in altum,
Deijcietur humi: sed qui se deprimat ipsum.
Rebus ab exiguis summo extolletur honore:
Namq; Deus præfert humiles, oditq; superbos.

DOMINICA XII. POST TRINITATE
EVANGELIUM MARCI VII. CAP.

ARGUMENTVM.

Sydone digressus, surdum curauit Iesus,
Ephata cum spūto uoce potente sonans.

Sydonis atq; Tyri fines linquebat Iesus,
Ad mare concedens iterum Galileidos oræ.
Vrbibus à denis regio quæ nomen habebat.

Profinim

DOMINICALIA.

Protinus adducunt illi gens incola surdum,
Qui lingua quoq; captus erat, cunctiq; precantur,
Imposita sanare manu dignetur ut egrum.
Talibus auditis hominem seduxit Iesus
A populi cœtu medio, statuensq; seorsim
Illius obstructas digitos immisit in aures:
Expuit hinc linguamq; manu contingit, in altum
Sussicipiens cælum gemitu non absq; profundo,
Mox uocem rumpens ait: Ephata, id est aperire.
Protinus illius referantur uocibus aures,
Mutaq; defectæ soluuntur uincula linguae,
Iamq; loquebatur plebi sermone diserto,
At ne cui memorent factum, præcepit Iesus:
Quò magis ille uetat, magis hoc iactantur ab omni
Aedita diuinæ populo miracula dextre,
Quotquot & audierunt, animo uultuq; stupentes
Talia dicebant: Dominus rectè omnia fecit,
Qui surdis audire dedit, mutiq; profari.

DOMINICA XIII. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE X. CAP.

ARGUMENTVM.

Prætereunt hominem casum Leuita, sacerdos:
Ethnici inuento fert miseratus opem.

I S Hec

EVANGELIÆ

Hæc ad Discipulos conuersus dixit Iesus:
 O quàm sunt oculi foelici sorte beati,
 Hæc quicūq; uident, quæ uos, mea turba, uidetis.
 Dico etenim uobis, Reges multiq; Propheta
 Omnibus optarunt uotis ea posse tueri,
 Ternere quæ uobis presenti contingit æuo:
 Nec uidere tamen, nec eis uenere sub aures.
 Quæ uos quottidie auditis, coramq; uidetis.
 Quis non hinc meritò uos dixerit esse beatos
 Ante alios multos, quos secula prisca tulerunt.
 Talia dum loquitur, Legis uenit ecce peritus
 Tentandi Dominum causa, cœpitq; profari:
 Dic mihi (nam constat te singula nosse) magister,
 Consequar eternam per qualia facta salutem?
 Respondet Christus: Legis quæ uerba leguntur
 Ille refert: Dominum cali terræq; parentem,

Viribus

DOMINICALIA.

Viribus è cunctis & pectore dilige toto:
Inde tibi charus, uelut ipse es, proximus esto.
Talibus auditis illi respondit Iesus:
Iam bene dixisti Legis mandata recensens,
Hec igitur facias, uiuesq; beatus in æuum.
Ille sed affectans se iustificare: Magister,
Hoc etiam dicas, quis nam mihi proximus? inquit.
Protinus historiam talem narrauit Iesus:
Cum Solyma quidam descenderet urbe uiator,
In Iericho, quæ puniceis est clara rosetis,
Incidit in seuos incauta mente Latrones,
Qui miserum nummis spoliant, plenumq; relinquunt
Vulneribus, iacet ille dolens mortiq; propinquus,
Vix animam leso trepidantem pectore ducem.
Plurimus è toto manabat corpore sanguis,
Sanguine cumq; suo uitæ calor ibat in auras.
Accidit ut quidam transiret fortè sacerdos,
Ille uidet miserum, sed dura mente recedit,
Non etiam minima trepidantem uoce salutatur.
Hunc Leuita uiam sequitur facturus eandem,
Utq; locum tetigit, uiso quoq; transijt illo,
Vlla nec immitem tetigit miseratio mentem.
Tertius insequitur meliori mente uiator,
Patria cui letis foecunda Samaria campis,

Hic

EVANGELIA

Hic ubi conspexit tam dira in clade iacentem,
 Inq; cruore suo uicina morte natantem,
 Indoluit casum miseri, totoq; cohorrens
 Pectore cum gemitu lachrymas ingente profudit,
 Protinus accedens crudelia uulnera pannis
 Obligat, infundens oleum uiniq; liquorem,
 Leniat ut seuos repressa tabe dolores.
 Tum super impositum proprio, quo uenit, asello
 Prouehit, & sudans Iericho festinat in urbem.
 Ut subit hospitium, lecto deponitur aeger,
 Accedunt medici plagas curare periti,
 Sumptibus haud ullis parcit, curamq; fidelem
 Infirmi peragit, quem secum aduexerat, hospes.
 Altera iamq; dies aderat, cum sedulus ille
 Hospitio egrediens Domino commendat amicum
 Aegrotum, precij tum bina nomismata magni
 Depromens inquit: Me certa negocia rerum
 Longius ire iubent, sed mox tamen inde reuertar.
 Tu pius interea nobis curabis amicum,
 Infirmoq; operam debes præstare fidelem,
 Suppeditans quicquid sanandi postulat usus.
 Parcere nec sumptu iubeo, nam singula reddam
 Huc iterum rediens, quæcunq; impenderis, hospes.
 Hæc ubi narrauit, Phariseo dixit Iesus:

Nunc

DOMINICALIA.

Nunc effare, trium fuerit quis proximus illi,
In seuos cecidit qui tristi sorte latrones?
Rettulit hæc domino Legis responsa peritus:
Proximus ille fuit, sortem miseratus acerbam
Qui tulit auxilium cæso, & suscepit egentem,
Ex morte in uitam reuocans, & pectora solans:
Talibus auditis iterum subiecit Iesus:
Vade igitur, similiq; modo fecisse memento,
Proximus, ut debet, tibi sic curabitur omnis.

DOMINICA XIII. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE XVII. CAP.

ARGVMENTVM.

Mundantur bis quinque uiri, quos lepra tenebat,
E quibus ingrati non redire nouem.

Accidit ut Christus, Solymā dū tēdit in urbē,
Transiret medios fines Galileidos o rē,
Quā

EVANGELIA

Quà iacet herbiferis foecunda Samaria campis.
 Cumq; uia media Castellum fortè subiret,
 Ecce decem uenère uiri, quos lepra tenebat,
 Dira lues, morbiq; genus curabile nulli.
 Utq; propinquantem Dominum uidère, repente
 A longè steterunt tali clamore sonantes:
 Omnipotens nostri Iesu miserere magister.
 Ille uidens miseros, contrà respondet: Abite,
 Vosq; sacerdoti sacris monstrate piandos.
 Iussa citi faciunt, mandata fideliter implent.
 Continuò scabies dissoluitur inter eundum,
 Membraq; mundantur lepræ de sorde maligna.
 Vnus at illorum, cùm se uidet esse leuatum
 A ueteri morbo, quem tempora longa tulisset,
 Protinus ad Christum gressu properante recurrit,
 Glorificans Dominum sublimi uoce potentem,
 Ipsius ante pedes cecidit prostratus Iesu,
 Effundens meritis letanti pectore grates.
 Hic gentilis erat prognatus in urbe Sebaſtes.
 Hoc ubi conspexit, subito respondit Iesus:
 Nónne decem fuerant mundati munere nostro?
 Aut ubi nunc mansere nouem, cur nonq; reuersi?
 Ut meritam possent Domino persolvere laudem.
 Scilicet ex tantò numero redit Ethnicus unus.

O gentis

DOMINICALIA.

O genus ingratum, nec tali munerere dignum,
Hec ubi fatus erat, subito conuersus ad illum,
Qui redijt gratus, tali est sermone locutus:
Surge & abi quocunq; uoles, charissime fili,
Nam tua grata fides ueteri te peste leuauit.

DOMINICA XV. POST TRINITAT.
EVANGELIUM MATTH. VI. CAP.

ARGUMENTVM.

Possibile est nulli dominis seruire duobus:
Absq; Deo uictus nullaq; cura iuuat.

Nemo potest aequè dominis seruire duobus,
At etenim huic aduersus erit, propensum et illi,
Aut uni adfissens alium contemnet iniquè.
Non pariter seruire Deo Plutoq; potestis.
Propterea uobis dico, ne pectore sitis
Sollicito propter mortalis commoda uite:

Quid

EVANGELIA

Quid stimulantē fame comedatis, siue bibatis,
 Et quo uestitu frigentia membra tegatis.
 Nōne anima est melior, quā corporis esca caducū
 Et uestimentis an non sua corpora prestant?
 Aspicite in celo uolucres hinc inde uagantes,
 Nulla ferunt, & nulla metūt, nec in horrea cōdunt
 Semina, celestis genitor tamen educat illas.
 An non uos auius meliores omnibus estis?
 Dicite, quis uestrū curando multa ualebit
 Apposuisse sibi cubitum procerior unum?
 Sollicitos & ad huc quid uestimenta fatigant?
 Aspicite en iterum uernantia lilia campi,
 Non ea nere ualent, nullum faciuntq; laborem,
 Et tamen affirmo, quōd nec Salomonis in ipso
 Regali folio tam pulchra effulsit imago,
 Qualem natiuo referunt hæc picta colore.
 Sic igitur fœnum perituraq; gramina campi,
 Quæ fulgent hodie, cras iniiciuntur in ignem,
 Quando Deus uestit: quando uos uestiet ille
 Curabitq; magis, fidei gens impia parua?
 Ergo sollicito non sitis corde loquentes:
 Vnde cibus uel potus erit? qua ueste tegemur?
 Talia conquirunt in sano pectore gentes,
 Quæ nullum nouere Deum, curisq; laborant.

Scilicet

DOMINICALIA.

Scit pater in celo uester, quibus indigeatis,
Tempore cuncta suo credentibus estq; daturum.
Quare principio celestia querite Regna,
Iusticiamq; Dei ueram, qua sydera adimus,
Omnia tunc uobis uita emolumenta dabuntur,
Crastina uos hodie nil quicquam cura fatiget:
Crastina namq; dies pro se curabit abunde,
Est sua sufficiens afflictio cuiq; dici.

IDEM EVANGELIUM ALIO TEMPORE SIC

Elegiaco carmine redditum:

ARGUMENTVM.

Nos seruire Deo, atq; ipsi committere curam,
Corporis, & uictus non male Christe iubes.

Nemo potest recte Dominis seruire duobus,
Alter enim inuisus, charus & alter erit:

Aut hunc despiciet, nec non mandata iubentis
Alterius promptè sustinuisse uolet.

Non seruire Deo quisquam Plutoq; ualebit,
Tam diuersa simul numina nemo colet.

Propterea dico, ne pectora uestra sinatis
Sollicita curis anxietate premi,

Qua ratione cibum uobis potumq; paretis,
Quaq; simul possint corpora ueste tegi,

Non ne

EVANGELIA

Non ne anima est uictu melior, quia nescia fati?
 Non ne sua corpus plus quoq; ueste ualet?
 Respicite in uolucres celi sub luce uolantes,
 Semina nulla serunt, nullaq; farras metunt;
 Accumulant flauam nec in horrea pinguia messen,
 Et tamen has pascit dextera larga Dei.
 Non ne patri summo plaris uos esse putatis.
 Quam uolucrū, pennis quod uolat, omne genus
 Quis tamen ē uobis cubitum sibi prouidum unum
 Sollicitis curis apposuisse ualet?
 Ac de uestitu, quo corpora uestra tegantur,
 Cur uos tanta precor sollicitudo tenet?
 Aspicite en oculis florentia lilia campi,
 Non ullum faciunt illa laboris opus:
 Hoc tamen affirmo, quod gratia, qualis in illis,
 Magnifici talis nec Salomonis erat.
 Non ita Regali fuit hic formosus amictu
 Quam sunt in campis lilia pulchra suis.
 Lilia nativo triplici distincta colore,
 Iridis effigiem quæ sinuantis habent.
 Tam bene si uestit flores herbasq; caducas
 Quæ uernant hodie, cras pereuntq; Deus
 Vos melius quanto poterit uestire, uoletq;
 Omnium parua prædita turba fide.

Non

D O M I N I C A L I A.

Non igitur preſi uanis ita dicite curis:

Vnde cibus nobis, undeq; uestis erit?

Talia ſollicito conquirunt pectore gentes,

A nobis pietas quod iubet eſſe procul.

Non illæ nouere Deum, nec credere poſſunt,

Ipfius æterna ſe bonitate regi.

At uos præſidium caeleſteq; numen habetis,

Quod uos non unquam deſeruiſſe poteſt.

Et pater omnipotens, mihi credite, ſingula nouit,

Qualibus indigeant corpora ueſtra bonis.

Propterea primùm caeſtia quaerite Regna,

Et reliquæ uobis adiſcientur opes.

Non aliquæ uobis faciat lux craſtina curas,

Sufficiet curam nam ſibi quæq; dies.

DOMINICA XVI. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LVCAE VII. CAP.

ARGVMENTVM.

Dum uiduæ natum reuocat de funere Chriſtus,

Se Dominum uitæ, mortis & eſſe probat.

Accidit ut Chriſtus Naimæ ſuccederet urbi
Discipulis cinctus multis, turbaq; frequēti.

Iamq; propinquabant portis, cūm filius ecce

Mortuus effertur, uiduæ ſpes unica matris:

Quam lachrymis udam plenamq; doloris acerbū

K 2 Multa

EVANGELIA

Multa sequabatur præmisso funere plebes.
 Christus, ut aspexit mulierem, protinus illi
 Condoluit uocemq; leuans: iam desine, dixit,
 Humectare genas lachrymis, feretroq; propinquas
 Sarcophagum dextra tetigit, steteruntq; ferentes
 Surge tibi dico iuuenis, clamauit Iesus.
 Mortuus extemplò se sponte erexit in altum
 Ad uocem Domini surgens, coepitq; profari,
 Quem placidus uitæ redeuntem ad munera Christi
 Tradidit exanimi propter noua gaudia matris.
 Talia spectantum magno perculsa timore
 Pectora, laudabantq; Deum sic uoce sonantes:
 Surrexit magnus nostra de gente Propheta,
 Et populum Deus ipse suum respexit ab alto.
 Atq; hic dispersus Iudæa per oppida sermo,
 Vicinas cursu celeri transiit in oras.

EIVSDEM

DOMINICALIA,

EIVSDEM EVANGELII

Versio Elegiaca.

ARGVMENTVM.

Non morimur casu, nec casu uiuimus ipsi,
Et Domino curæ mortis in ore sumus.
Vt uiduæ natum Christus reuocauit ab Orco,
Corpora sic olim uiuere nostra dabit.

Ingrediebatur Galileam Christus in urbem,
Quæ fuerat prisco nomine dicta Naim.
Discipuli multi Dominum comitantur euntem
Atq; ingens populi turba sequentis erat.
Et iam contigerant portas, cum flebile planctu
Non sine lugubri funus ab urbe uenit.
Filius ille suæ fuerat spes unica matris,
Quæ uidua dudum uixerat orba domo.
Nunc etiam natum mors heu crudelis ademit,
Iam nihil ulterius, quo recreetur, habet.
Ipsa sequebatur gemebunda uoce feretrum,
Maternas tingens imbre cadente genas.
Ah quoties ruit exanimis per strata uiarum,
Et manibus comitum uix releuata fuit.
Illam turba frequens sequitur de ciuibus urbis,
Vicine casu tristis & ipsa suæ.

K 3 Indo

EVANGELIA

Hec ubi caelesti natus patre uidit Iesus,
 Indoluit matris protinus ille uicem.
 Adq; recusantem uultu conuersus amico:
 Siste tuos gemitus mox age mater, ait.
 Vix leuat illa oculos lachrymarum fonte grauatol,
 Attonitoq; herens aspicit ore uirum.
 Utq; ad se redijt paulatim animumq; resumpsit,
 Pectore spem tacito coepit habere bonam,
 Quamlibet ignorat, quid sit sperare futurum,
 Ominat euentum mens tamen agra bonum.
 Protinus accessit Dominus tetigitq; feretrum,
 Et qui portabant sistere iussit iter.
 Nec mora diuino linguam sermone resoluens:
 Surge mihi iuuenis mortue uiuus, ait.
 Mortuus extemplò superas se erexit in aurat,
 Ad uocem surgens mira q; iussa Dei.
 Utq; resedit habens uitam coepitq; profari,
 Mox illum matri reddidit ipse suæ:
 Atq; ait: en natum mulier, quem tristia fata
 Abstulerant, nostro munere rursus habe.
 Grata Dei nato fac sis, de numine cuius
 Præstita uenerunt hæc benefacta tibi.
 Protinus inuasit mentes timor ista uidentum,
 Talibus occipiunt glorificare Deum:

Maxi

DOMINICALIA.

Maximus in nostra surrexit gente Propheta,

Et dominus plebem uisitat ipse suam.

Exijt hic omnes Iudee rumor in oras,

Famaq; uicinas transijt usq; plagas.

DOMINICA XVII. POST TRINITAT.

EVANGELIUM LUCAE XIII. CAP.

ARGUMENTVM.

Hydropicum Christus uerbo per Sabbata curat,

Et probat extracto talia facta boue.

Sabbata lux aderat, cum fortè subiuit Iesus
De grege cuiusdam Phariseo principis ades,
Scilicet ad mensæ conuiuia lauta uocatus.
Iamq; recumbebant mensa, studioq; maligno
Seruabant omnes, quid nam loqueretur Iesus.
Protinus ad mensam gemebundus constitit æger,
Cui distentus erat suffusa uenter ab unda,
Sanari cupiens Domini uirtute potentis,

K 4 Hunc

EVANGELIA

Hunc ubi conspexit, scribis ita fatur Iesus:
 Num curare aliquem fas est per sabbata morbum?
 Conticuere omnes, responsaq; nulla dedere.
 At hominem dextra miserum cum uoce prehēdit,
 Sanatumq; graui morbo dimisit Iesus.
 Tunc iterum dixit uultu conuersus ad illos,
 Qui simul in mensa lingua reticente sedebant:
 Dicite quis uestrum, si bos uel segnis asellus
 In puteum casu fuerit per sabbata lapsus,
 Continuò admotis non funibus extrahat illum?
 Talia dicenti nil respondere ualebant:
 Iamq; sedens mensa quosdam cognouit Iesus
 Accubitus primos elato corde petentes.
 Orsus ad hos igitur tali sermone profatur:
 Cùm fueris charo conuiua rogatus amico
 Ad thalami festum, iucundaq; fercula mensæ,
 Affectare loco noli discumbere primo,
 Ne ueniente alio, qui te præcellit honore,
 Cede locum dicat meliori desuper hospes,
 Tumq; rubens residere loco cogaris in imo.
 Quin potiùs quando fueris conuiua uocatus,
 Extremum mensæ spaciū cepisse memento,
 Vt si te ueniens intro conspexerit hospes,
 Dicat amice tibi, cedens ascende supernè.

Gloria

DOMINICALIA.

Gloria tum populo ueniet tibi dulcis ab omni.
Omnis enim qui se tollens uehementius effert,
Deijcietur humi sumpto spoliatus honore:
Deprimit & qui se submisso pectore uiuens,
Nomine sublimis merito tolletur in altum.

DOMINICA XVIII. POST TRINITAT.
EVANGELIUM MATT. XXII. CAP.

ARGUMENTVM.

Mandatum quod sit magnum, respondit Iesus.
Cuius sit Christus filius, inde rogat.

Cum Phariseorum uenisset fama sub aures,
Quod Sadduceis os obturasset Iesus.
Inuita cogens seruare silentia lingue,
Protinus irati cœtum uenere sub unum,
Dedecus ulturi sectæ maculamq; propinque.
Consilijs ergo uarijs hinc inde agitatis,

K S Qua

EVANGELIA

Qua ratione uelint laqueos intendere Christo,
Comiter accedunt Dominum, Legisq; peritus
Talibus incipiens dixit: Venerande magister,
Dic mihi mandatum Legis quod dicere magnum
Conueniat. fraudem subolens respondit Iesus:
Dilige corde Deum toto, summisq; Tonantem
Viribus amplexus summo uenereris honore.
Hoc est mandatum primum super omnia magnum.
Huic aliud iusta simile est ratione secundum:
Dilige quisquis erit, sicut te, proximus ipsum.
Ex his mandatis pendet Lex tota duobus,
Et quicumq; canunt Oracula sancta Propheta.
Talia mirando cum redderet ore roganti
Verba Deus, tacuit confuso pectore Doctor,
Et responsa alij potuerunt reddere nulla.
Hinc Phariseorum cum turba coisset in unum,
Hos Dominus rursus tali sermone rogauit:
Dicite Doctores populi, Legisq; magistri
Quid nam de Christo uobis nascente uidetur?
Filius & cuius ueniet? quo sanguine cretus?
Respondent: sobolem Davidis credimus illum,
Huic etenim talem natum promisit ab alto
Omnipotens, Iesse uenturum à stirpe uetusta,
Atq; pium tanto Regem dignatus honore est.

Qua

DOMINICALIA.

Que semel instituit, nunquam sua pacta reuellet.

Talibus auditis iterum respondit Iesus:

Si soboles Davidis erit de sanguine Christus,

Dicite cur Dominum Iesseus nominat illum?

Talia cum sacro repletus numine cantat:

Omnipotens Dominus celsi regnator Olympi,

Hec domino mandata meo caelestia dixit:

Nate mea uires, mea magna potentia solus,

Im quo complacitum mihi, qui mea summa uoluptas,

Ad dextram te pone meam, similisq; parenti

Imperium teneas celi, terraeq; marisq;.

Hec tibi sit mecum sine fine modoq; potestas,

Donec subijciam cunctos tibi fortiter hostes,

Vt sit fulcra pedum soleis calcanda tuorum.

Dauides igitur Dominum si praedicat illum,

Dicite quo pacto nam filius esse ualebit?

An pater hoc tanto natum dignetur honore?

Vt Dominum dicat, merito qui seruus habendus.

Hec ubi fatus erat, uocem suspendit Iesus.

At illi incerti quae nam responsa remittant,

Obticuere omnes diuino anygmate capti,

Nec potuere Deo minimam uel reddere uocem.

Tempore iam ex illo tenuere silentia cuncti,

Non ausi ulterius Christum tentare rogando.

DOMINI

EVANGELIA

DOMINICA XIX. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATTH. IX. CAP.

ARGVMENTVM.

Offertur Christo membris paralyticus aeger,
Hunc ubi curauit, tollere strata iubet.

Ingressus nauem mare traiecit iesus,
Dilectam repetens cursu properante Capernam,
Ecce paralyticum procul obuia turba ferebat,
Debilibus fractum membris, lectoq; iacentem:
Aedere nec uocem poterat, suspiria tantum
Ingeminans taciti promebat signa doloris.
Christus ubi agnouit studiumq; fidemq; gerentum,
Talibus alloquitur defectum uiribus ægrum:
Sis animo leto fili, confide, remissa
Nam peccata tibi tua sunt, quibus antè fuisti
Infirmo meritis miserandum in corpore morbum.

Hoc

DOMINICALIA.

Hoc ubi uiderunt Scribæ Legisq; periti,
Qui pietate sua freti meritisq; tuebant,
Inter se tacito sic sunt sermone locuti:
Impius iste Deum factis blasphematur iniquis,
Perq; potestatem falsam peccata remittit,
Taliam uolentes tacite cognouit Iesus,
Perspiciebat diuina animos uirtute latentes.
Atq; ait: o populi procures Legisq; magistri
Cur tam praua tenet uestras meditatio mentes?
Pectora cur uoluunt ea quæ non lingua profatur?
Nostraq; facta animo cur tam censetis iniquos?
Quæ pius æ gratis præsto, sanosq; remitto.
An leuius dictu est tibi sunt peccata remissa:
Vel, consurge ualens gressuq; incede salubri:
Efficiam tamen ut facto noscatis in isto,
Quod mihi soluendi data sit peccata potestas.
Proimus affatur trepidantem talibus ægrum:
Surge celer, lectumq; ferens, qui te ante ferebat
Ægrotum, sanus proprios, accede penates,
Cognoscantq; homines, quæ sit mihi uera potestas.
Nec mora surrexit renouatis uiribus æger,
Contenditq; domum tergo sua stragula portans.
At populus fieri per Christum talia cernens
Miratur factumq; potens, laudatq; Tonantem,

A quo

EVANGELIA

A quo tanta hominum generi concessa potestas,

DOMINICA XX. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATT. XXII. CAP.

ARGVMENTVM.

Vxorem nato Rex copulat, emanet hospes,
Eijciturq; foras, cui mala uestis erat.

Cum Phariseorum turba iam dicta locutus
Plurima Christi erat, cōiicia facta resellent,
Nec tamen infidos animo conuertere posset,
Rursus ab exemplo simili sic coepit ad illos:
Persimile est Regi Regnum caeleste potenti,
Qui ihalami nato festum geniale parabat,
Emittensq; suos tota regione ministros,
Iussit coniuuas ad gaudia tanta uocari.
Expediunt illi celeres mandata, sed omnis
Turba recusauit Regi parere uocanti.

Hi

DOMINICALIA.

Hi redeunt infecta domum mandata ferentes.
Offendit Dominum plebes ingrata: sed ille
Protinus ablegans alios sic dicere iussit:
Ecce parata mea sunt uobis prandia mense.
Maetauiq; greges ouium, pinguesq; iuuenos,
Quidquid & altitium fuerat, sunt omnia prompta.
Approperate igitur, nec uos mora longa retardet
Tam lautis epulis ut guttura uestra fruantur.
Ista ferunt serui populos mandata per omnes
Hi quoq; neglecta Regis bonitate uocantis
Posthabuere suis foelicia gaudia curis
Quisq; suas uillis, sua commoda quisq; secutus.
Ast alij seruos domini cepere, malisq;
Vexauere modis miseros, mortiq; dedere
Pessima reddentes benefactis premia tantis.
Hec ubi facta pijs uenerunt Regis ad aures,
Protinus exarsit iustam commotus ad iram.
Nec mora militibus lectis, belloq; parato
Ignibus & ferro sceleratos perdidit hostes.
Aequauitq; solo uersam cum mœnibus urbem:
Quas meruit pœnas ita gens ingrata recepit.
Talibus exactis seruos sic fatur ad ipsos:
Cuncta parata quidem fuerant, sed credite dignus
Qui mea gustaret conuiuia, non fuit hospes.

RETTULIS

EVANGELIA

Rettulit hinc poenas merito qui munera spreuit,
 Ne sint uana tamen regalis fercula mensæ,
 Ite mihi celeres per compita cuncta ministri,
 Et quoscunq; loco passim inuenietis in ullo,
 Colligite, ad nostras epulasq; uenire iubete.
 Protinus egressi famuli per strata uiarum,
 Quoscunq; inueniunt homines, prauosq; bonosq;
 Accumulant, cunctosq; ad regia limina ducunt.
 Feruet iter, stridentq; gradus uenientibus aule.
 Illos porticibus Rex accipiebat in amplis,
 Atq; salutato secum in penetralia ducit.
 Discubere thoris regali more paratis,
 Fercula delicijs uarijs digesta feruntur.
 Iamq; uidendus erat mensarum maximus ordo,
 Turba frequēs hominum quibus sedebat,
 Regales epulas & dulcia pocula carpens.
 Tum Rex ingreditur mediam sublimis in aulam,
 Ut uideat populos ad gaudia tanta uocatos.
 Assurgunt omnes uenienti, & tempora nudant.
 Illi leta piam pertentant gaudia mentem.
 Utq; oculos tota placidè circumtulit aula,
 Fortè ibi conspexit quendam, cui corpora circum
 Sordida uestis erat, festoq; indigna iugali.
 Illum terrificis compellans uocibus, inquit:

Dis

DOMINICALIA.

Dic age, cur nostrum subiisti limen amice,
Tam non læticia digno uestitus amictus
Vnde hæc tanta tuam subiit fiducia mentem?
Ille nihil contrà potuit proferre loquendo,
Sed tamen exanimi pallens obmutuit ore.
Continuò fidei Rex dat mandata ministris:
Mittite correptum manibus pedibusq; ligatis
Extremas procul in tenebras, ubi fletus & ingens
Stridor erit, nimiumq; graues sine fine dolores,
Sordidus haud etenim regali est dignus honore,
Sed cum ueste sua Stygiam descendit in aulam.
Nam quamuis multi sunt ad bona uera uocati,
Attamen electos lux arguet ultima paucos.
Fœlix in numero quisquis censebitur isto.

DOMINICA XXI. POST TRINITAT.
EVANGELIUM IOAN. III. CAP.

ARGUMENTVM.

Regulus infirmæ fidei te Cbriste precatur,
Auxilium nato, sed citò, ferre uelis.

Regulus imperium Galilææ in parte tenebat
Nobilitate potens, & fortibus acer in armis,
Febre laborabat cui filius urbe Capernâum
Decumbens, magnoq; trahens discrimine uitam.
Hic ubi uicinas Christum cognouit in oras

L Aduenisse

EVANGELIA

Aduenisse, citò properans accessit ad illum,
 Orauitq; gemens, unà descendere uellet,
 Et sanare suum presenti numine natum,
 Infelix animam qui iam moriturus agebat.
 Audijt orantem Christus, contraq; profatur:
 Vos nisi prodigium mirandaq; signa uidetis,
 Credere non firmo persuasi corde potestis,
 Inde moræ impatiens respondet Regulus illi:
 O Domine ad natum properans descende, prius
 Exhalans animam uacuas emittat in auras,
 Illius & uitæ miseri spes nulla supersit.
 Christus ait: Tu uade domum, tibi filius, inquit,
 Viuit, & incolumi discessit corpore morbum.
 Credidit his uerbis, fidens animoq; recessit
 Regulus, & natum cupide uisurus abiit.
 Cumq; domum repetens cliuo descenderet: ecce

Oculi

DOMINICALIA.

Occurrunt famuli Domino, iucundaq; portant
Nuncia, dicentes: uiuit tibi filius, omnis
Morbus & abscessit membris, sanumq; reliquit.
Ille rogans certum quæsiuit tempus & horam,
Qua melius primùm natus cœpisset habere.
Septima respondent hesternæ erat hora diei,
Tempore quo febris miserum depulsa reliquit.
Talibus è uerbis horam cognouit eandem
Nempe fuisse pater, Dominus qua dixerat illi:
Vade domum, saluus uiuit tibi natus. Ab illo
Tempore iam Christo melius confidere cœpit
Regulus, atq; illi studio se credere toto,
Cuius opem certam rebus sensisset iniquis.
Illum tota domus simili pietate secuta est,
Concelebrans factum Domini, uocemq; potentem.
Hæc iterum fecit peragens miracula Christus,
E Solymis quando Galilæas uenit in oras.

DOMINICA XXII. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATT. XIX. CAP.

ARGUMENTUM.

Rex pius oranti condonat debita seruo:

Erga alium immitem rursus, ut antè capit.

Discipulos aliquando docens sic dixit Iesus:
Persimile est Regi regnum celeste potenti,

L 2 Qui

Qui sibi subiectos rationem reddere seruos
 iussit, & acceptis coniuncta expensa referre,
 Hoc ubi cœpisset, seruus sese obtulit unus,
 Qui Domino decies debebat mille talenta.
 Soluere sed precium cū non tam grande ualeret,
 Rex illum socia iussit cum coniuge uendi,
 Omnibus & natis, & quæ bona cunq; teneret,
 Vt fieret tantæ perfectæ solutio summa.
 At genibus flexis cœpit procumbere seruus
 Ante pedes Domini, supplexq; hac uoce precans:
 Propitius Rex esto mihi, concede precanti
 Temporis exiguum spaciū, quò debita soluam.
 Protinus est serui mansueto corde misertus
 Rex pius orantis, cui debita cuncta remisit.
 Egreditur lætus tali de munere: uerū
 Immemor, ingratusq; fuit bonitatis herilis,
 Non alijs præstans quæ gratia contigit illi.

Nāq;

DOMINICALIA.

Namq; è conseruis ubi casu repperit unum,
Denarios centum qui alieni debuit æris,
Protinus arripuit collo pressitq; dolentem
Efferus inclamans: quæ debes perfide reddas,
Ni facis, extremo nobis multabere damno.
Procidit ille miser, palmasq; extendit utraq;
Supplice cum gestu, tali sermone precatus:
Sis mihi propitius, nam debita singula reddam,
Et concede moram clementi pectore paruam.
Noluit ille preces conserui audire rogantis,
Sed miserum abripiens inclusit carceris antro,
Omnia commissi dum debita solueret æris.
Indignus Domini nequam bonitate priori:
Talia seruorum cum cetera turba uideret,
Contristata fuit grauitè, Regiq; recensens
Exposuit serui crudelia facta maligni.
Tum uerò infremuit Dominus, seruumq; uocauit,
Talibus increpitans meritò sermonibus illum:
Dic mihi serue nocens factorum indigne bonorum,
Omnia nōne pio tibi debita corde remisisti?
Quandoquidem supplex humili me uoce rogabas,
Non igitur simili quoq; te ratione decebat
Conseruum tractare tuum? qui paucula debet,
Ipse tui sicut fueram scelerate misertus.
Sed quia nulla tuam flexit moderatio mentem,

L 3

Imme-

EVANGELIA

Immemor & ueniae mansisti ingratus herilis.
Ipse etiam benefacta uolo reuocare priora,
Nec bonitate mea, quamuis concessa, fruere:
Dixit, & iratus diris tortoribus illum
Tradidit, extremum dum solueret usq; quadrantis.
Sic pater è caelo uobis quoq; triste rependet
Supplicium, quando non condonabitis omnem
Fratribus in terra clementi pectore noxam.
Gratia tum uobis penitus diuina peribit.

DOMINICA XXIII. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATT. XXII. CAP.

ARGUMENTUM.

Obijcitur Christo Romani quaestio census:
Caesaribus reddi iusta Deoq; iubet.

Cum Phariseorum coetus uenisset in unum,
Consilium cepere dolis & fraude malignum,
Ut caperent Christum medio sermone loquentem.
Iam decreta fuit paribus sententia uotis,

Discipulo

DOMINICALIA.

Discipulos misere duos, Herodis ab aula
Adiectis aliquot, Domino qui talia dicunt:
Novimus ingenio quod uerus es ore Magister,
Et syncera Dei quæ nam sit semita monstras,
Nec tibi personæ ullius respectus habetur:
Expeditas igitur, quidnam tibi Christe uidetur?
Reddere num liceat, uel non persolvere censum
Cæsareum? Fraudem subito persensit Iesus,
Atq; ait: Incepto quid me tentatis iniquo
O simulatores animo diuersa loquentes?
Quin potius uestri monstrate nonismata census.
Illi denarium promunt monstrantq; iubenti.
Inde rogat: Quis nam titulus, uel cuius imago?
Cæsaris obijciunt. Tum protinus inquit Iesus:
Reddite Cæsaribus, quæ Cæsaris esse tenetis,
Quæq; Deo debent præstari, reddite & illi.
Talibus auditis abeunt, ipsumq; relinquunt,
Tam responsa suis mirati commoda uerbis.

DOMINICA XXIII. POST TRINITAT.
EVANGELIUM MATTH. IX. CAP.
ARGUMENTVM.

Filia primatis Christo ueniente reuixit:

Profluuium Domini simbria tacta leuat.

Talia cum dicens populo loqueretur Iesus,
Ecce uenit primas Iudæe gentis ad illum,
Nominis concines patrio dixere Gayrum.

L 4 Proc

EVANGELIA

Procidit ille solo Dominum reuerenter adorans,
 Talibus hinc cœpit: Salue uenerande magister,
 Filia proh uitam mihi iam defuncta reliquit
 Vnica, dilecti fuerat quæ cura parentis.
 Sed tu Christe ueni, palmasq; impone iacenti,
 Continuò uiuet, nec me spes irrita fallet.
 Surgit ad hanc uocem Christus, sequiturq; rogantē,
 Discipuli gressum Domini comitantur euntis.
 Dumq; uiam faciunt mulier, quæ sanguinis atrii
 Profluuium tulerat bis senos debilis annos,
 A tergo accessit Dominum, uestemq; prehensens
 Illius extremas digitis tantum attigit oras.
 Nam firmata fide secum sic dixerat antè,
 Si Domini tantum dabitur contingere uestem,
 Salua potenter ero, morboq; exempta priori.
 Præ otinus ad miseram uultum conuertit Iesus,
 Confusamq; metu uerbis solatur amicis:

Filia

DOMINICALIA.

Filia confidas, tua te fiducia saluam
Reddidit, extemplò morbus diceſſit ab illa,
Amplius & nullum ſenſit mundata fluorem.
Iamq; ubi procedens Dominus Primatis ad ades
Venerat, ingentem primo ſub limine turbam
Offendit, carmenq; tuba funebre canentes:
Protinus à tectis populi ſecedite, dixit,
Mortua non etenim Primatis filia uerè eſt,
Sed potiùs blando deuicta ſopore quieſcit.
Talia dicentem largo riſere cachinno.
Sed populi poſtquam iam turba eiecta fuiſſet,
Ingreditur Dominus, qua mortua uirgo iacebat
Illius & mira dextram uirtute prehendit.
Nec mora ſurrexit uita redeunte puella
Ad Domini tactum, blando uelut excitat ſomno
Sermonesq; dedit patri, uictumq; popoſcit.
Transijt hic ſubitò uicinas rumor in oras,
Atq; alijs alijs miracula tanta recensent.
Vnde Dei creuit per multas gloria laudes,
Subdita cui ſoli uitæ mortisq; poteſtas.

DOMINICA XXV. POST TRINITAT.

EVANGELIUM MATT. XIII. CAP.

ARGUMENTUM.

Temporis extremi uentura pericula Chriſtus
Precinit, inde ſibi queng; cauere monet.

L S Chriſtus

EVANGELIA

CHristus ubi extrema pronuncia signa dicit
 Discipulus monstrans uario sermone refert,
 Adidit has etiam monita inter cetera uoces:
 Imprimis iubeo uos obseruare ministri
 Temporis extremi quando cernetis abusum
 Omnia uestantem commixtis sacra prophanis,
 Et desolantem uerè pietatis honorem,
 De quo scripta sonant Danielis uerba Prophetæ:
 Inq; loco stabit scelus execrabile sancto,
 Qui tunc ista legis, ueros intellige sensus.
 Nam facies rerum miserabilis undiq; surget,
 Et mala paulatim crescent in fine dierum.
 Qui tunc Iudeis habitabit mœnibus, ille
 In montes fugiat, sese latebrisq; recondat,
 Conscia ne uideant uenturam lumina cladem.
 Si quis at in tecto fuerit, descendere nolit,
 Auferat ut quicquam laribus, seruare quod optet.
 Quenq;

DOMINICALIA.

Quenq; tenebit ager, non expetat ille reuerti,
Aedibus ut possit seruandas tollere uestes:
Sed quo quisq; loco fuerit tunc, ille manebit.
Vae nimium uerò miseris pregnantibus illo
Tempore, quæq; fouent lactentia pignora matres.
Vos optate igitur, summumq; orate parentem,
Ne fuga per brumam uobis aut sabbata fiat.
Maxima tum siquidem terris afflictio surget,
Qualis ab exorto primæui tempore mundi
Non fuit, aut seclis ueniet non ulla futuris.
Ac nisi celestis bonitas abrumperet istos
Auxiliata dies, hominum genus omne periret
Sed pater æternus, cui sedula cura piorum,
Fmiet electos tam noxia tempora propter,
Tantum abbrevians spacia interrupta malorum.
Tunc aliquis blando referat si gutture uobis:
En hîc Christus adest, Ecclesia uera, uel illic:
Non adhibete fidem, nec falsis credite dictis.
Namq; mali surgent ficto sub nomine Christi
Doctores, falsæ fidei pseudiq; prophete,
Magnaq; signa dabunt, & prodigiosa loquentur,
Vt uel in errorem credentia pectora ducant,
Electosq; Dei fucis corrumpere possint,
Ni uetet hoc summi protectio fida parentis.
Hæc ego prædixi uobis, uoluiq; monere,

E V A N G E L I A

Vt quando uenient olim, meminisse queatis,
 Nostraq; submoneat uestras predictio mentes.
 Ergo cum dicent uobis: En uerus eremo
 Christus adest: medio uel desidet ecce cubili:
 Non exite foras, alijs nec credite uerbis.
 Sicut enim fulgur claro prorumpit ab ortu,
 Rursus in occasum radios potendit acutos:
 Sic etiam aduentus Domini procedet Olympo,
 Mobilior uentis, & fulminis ocior alis.
 Tunc ego non abero procul hinc: nam cernitis ipsi
 Sparsa iacent letis ubi multa cadauera campis,
 Approperant aquilæ, prædaq; fruuntur amica:
 Sic ego tunc uobis adero, præsensq; iuuabo.

DOMINICA XXVI. POST TRINITAT.
 Ἐξ αὐτοῦ τῆς ἱστορίας, Euangelium Matth. XXV. cap.

A R G V M E N T V M.

Diuidet innocuos hircis ab olentibus agnos,
 Adueniens iudex Natus ab arce Dei.

Iudicio

DOMINICALIA.

Iudicio super extremo cū multa referret
 Discipulis Christus, tales dedit ore loquelas:
 Huc aures socij totasq; aduertite mentes:
 Nam uentura canam uobis, mirandaq; dicam,
 Quando hominis natus patrio descendet olympo,
 Diuina iudex in maiestate uerendus,
 Angelicusq; simul ueniens exercitus ibit,
 Deducens Dominum cælo fulgentibus alis:
 Tunc maiestatis sella residebit in alta,
 Iudicium toto facturus in orbe seuerum.
 Iamq; omnes populi, quicunq; ab origine mundi
 Vixerunt terras mortalia regna colentes,
 Agmine conuenient magno (mirabile uisu)
 Iudicis æterni sistentur & ante tribunal.
 Ille autem exurgens dextram protēdet, & omnem
 Diuidet abscindens bino uelut agmine turbam,
 Sicut oues pastor fœdis discernit ab hircis.
 Iamq; agnos dextra statuens, hircosq; sinistra
 Diuidet innocuam turbam de gente maligna.
 Inde leuans uocem solio Rex mitis ab alto,
 Compellabit oues dextra regione locatas:
 Huc agite ô chari benedicti patris adeste,
 Aethereas intrate domos, succedite regno,
 Quod uobis mundo uix dum surgente parauī:
 Illius heredes mecum uiuetis in æuum.

Premia

EVANGELIA

Præmia sincerae fidei uitæq; ferentes.
 Nam quando esurij, uos me paupis egenum:
 Cumq; siti premerer, uos pocula larga dedistis:
 Hospes eram, tecto me suscepistis amico:
 Nudus inopsq; fui, læto texistis amictu:
 Aeger eram, morbo non deseruistis in ipso:
 Cumq; forem captus, studio uenistis amico
 Solantes uerbis afflictum, & rebus egentem,
 Hinc uos iusta manent æterni præmia regni.
 Talia cum læto fuerit Rex ore locutus,
 Sic responsa dabunt submisso pectore iusti:
 Præstitimus quando tibi talia Rex benefacta,
 Reddentes inopem dapibus potuq; refectum,
 Hospitioq; pio peregrinum suscipientes,
 Vestibus & nudi frigentia membra tegentes,
 Solantesq; ægrum, uel uincula dura ferentem
 Rex iterum uerbis tunc respondebit amicis:
 Vera loquor, quæcumq; meis benefacta dedistis
 Fratribus, aut minimo uestigia nostrâ sequenti,
 Hæc collata mihi reputo, gratesq; rependam.
 Talibus exactis faciem Rex inde seueram
 Ad leuam positus sermone aduertet amaro,
 Taliaq; irato trepidantibus ore loquetur:
 Cedite degeneres, nec me spectate prophani,
 Ite sed æternos maledicti semper in igneis,

Qui

DOMINICALIA.

Qui Satanae immundis sunt spiritibusq; paratis:
Non uos ulla mei continget portio regni,
Sed fumosa manent Stygijs incendia flammis,
Quae fontes animas & corpora uestra perurent,
Nec requies tanti finisq; erit ulla doloris:
Has etenim poenas uita meruistis iniqua,
Debita non unquam, sed semper praua gerentes.
Queritis ut dicam uestrae quae crimina culpae?
Esurijs, nec uestra cibos mihi praebuit ullos
Dextera, non etiam sitienti pocula dedistis,
Hospitio à uobis neq; sum susceptus amico,
Tegmina nec nudo membris inducta parastis,
Cumq; egrotus eram, & uinclis captiuus in arctis,
Vos mihi deserto solatia nulla tulistis,
Nec libuit nostros uerbis releuare dolores.
Talìa dicenti sic respondere studebunt:
Quando tibi non haec dedimus benefacta magister,
Pascentes inopem dapibus, potuq; leuantes?
Quando peregrinum, uel nudum uidimus esse,
Nec simul hospitium dedimus, uestemq; libenter?
An infirmus eras, uel carcere conditus unquam,
Nec tibi seruitio tulimus solamen amico?
Hæc ubi rettulerint mentita uoce prophani,
Rex contra incipiens tali sermone loquetur:
Talìa de uobis memini mihi praestita nunquam,

Factaq;

EVANGELIA

Facta q̃ uestra procul uerbis amota fuerunt.
 Vera igitur uobis refero, quæcunq; negastis
 Vni de nostris minimo, mihi ea ipsa negastis,
 Præstita non illis nobis censentur omissa.
 Hæc ubi Rex populo dederit responsa sinistro,
 Protinus æternos ibit damnata sub ignes
 Turba gemens, ubi perpetui tortura doloris,
 Semper & arrodens scelerum præcordia uermis
 Ignis hic ardebit nullo deletibilis æuo.
 At iusti æternæ uenient in gaudia uitæ,
 Præmia synceræ fidei uitæq; ferentes.
 Fœlix cui talem dabitur contingere metam.

FINIS.

VEnimus ad metam libri finemq; secundi,
 Paschate qui incipiens Aduetu desinit ipso.
 Ver simul, Aestatem simul, Autumnumq; peragrâ.
 Hic iterum nobis parue datur aura quietis.
 Tertia iam superest festis mihi cura canendis:
 Hanc etiam partem tentabimus auspice Christo,
 Totus ut integris constet sermonibus annus,
 Festaq; sanctorum reliquis adiecta legantur.
 Hinc Euangelij ueniet mihi meta peractis,
 Claudenturq; mei læto colophone labores.
 Christe faue, uatiq; tuo sis uerus Apollo,
 Ingenium sic omne tuo seruibit honori,

TEΛΘ.